Полтавський музей авіації та космонавтики. Його експозиції присвячено вітчизняному повітроплаванню, авіації, ракетобудуванню та космонавтиці.
На знімку: *директор музею Дмитро Кальний з екскурсантами.*

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

№ 65 (2816) ■ Субота, 6 квітня 2002 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1654 р. Цар Олексій Михайлович пожалував «Привілей Війську Запорізькому» — грамоту, яка оберігала автономні права України в складі Російської держави. ■ 1836 р. Народився видатний хірург Микола Скліфосовський. Тривалий час працював в Одесі, Харкові, Києві. ■ 1896 р. В Афінах відкрилися перші Олімпійські ігри сучасності. ■ 1917 р. У Києві розпочав роботу з'їзд діячів українського села, на якому створено Українську селянську спілку. ■ 1942 р. В СРСР створено Всеслов'янський комітет — для зв'язків з зарубіжними антифашистськими рухами.

«Вдасться створити правоцентристську, здорову, працюючу коаліцію»

— наголосив Голова ВР України Іван ПЛЮЩ під час зустрічі з віце-спікером Національної асамблеї Республіки Корея паном Кім Чонг-Хо.

Корейський гість, який перебував у Києві з коротким неофіційним візитом, привітав Івана Плюща з перемогою на виборах. Голова ВР, у свою чергу, поінформував його про загальні результати виборчої кампанії (як відомо, 400 депутатів Верховної Ради третього скликання виборювали місця в новому парламенті. За попередніми даними, 185 парламентаріїв було обрано повторно). Іван Плющ зазначив, що чинний закон України про вибори народних депутатів визнано кращим за всі попередні й наближеним до європейських і світових стандартів.

(Закінчення на 8-й стор.).

Спостерігачі хвалять, Михайло Рябець критикує

«Невідомо, що більше вплинуло на результати виборів — адміністративний ресурс чи міні-парламенти окружних комісій», — зауважив на черговому засіданні ЦВК її голова Михайло Рябець. Міні-парламентами він назвав склади комісій, які формувалися з представників політичних партій. Передусім з тих, хто на минулих виборах подолав чотиривідсотковий бар'єр, і тих, хто утворив свої фракції у Верховній Раді.

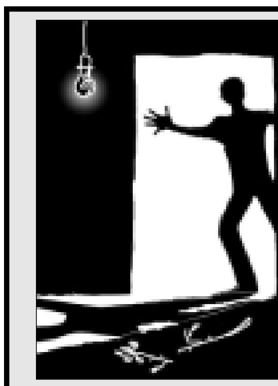
Такий принцип викликав захоплення у спостерігачів з країн СНД, зокрема, російських, які вважають, що це запобігло можливим намірам фальсифікувати підрахунок голосів та забезпечило контроль під час самого голосування. Росіяни висловили бажання запозичити цей досвід для виборчого законодавства Росії та на терені СНД.

(Закінчення на 2-й стор.).

Солодко, аж нудить

4

Процес

6

ЗАПЛИВ НА ЗДОРОВУ ДИСТАНЦІЮ ВІЛЬНИМ СТИЛЕМ

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Рух — це здоров'я!» Такий девіз для Всесвітнього Дня здоров'я, який ми відзначаємо завтра, обрано не випадково. Адже мало хто заперечуватиме, що саме в русі закладена головна умова існування всього живого.

Нині Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) стурбована: близько 80 відсотків дорослих більшу частину дня сидять сидьма. Для них ризик розвитку серцево-судинних захворювань вищий удвічі, а малорухливість (гіподинамія) — одна з десяти причин смертності та інвалідності (два мільйони фатальних випадків на рік). Разом з тим у багатьох країнах світу, де фізичний розвиток став культом, — США, ФРН, Фінляндія тощо — середня тривалість життя довша на 10 років.

Тож мимоволі доходиш нескладного висновку: наше здоров'я таки в наших руках. І не важливо, як досягати поставленої мети: щоранку виходити на пробіжку, піднімати штангу чи організовувати заплив вільним стилем. Головне — не сидіти на місці.

(Продовження теми читайте на 5-й стор.)

Гарант гарного настрою

9

Фестивалі

Змагатимуться піаністи

Сьогодні у Кіровограді стартує традиційний Всеукраїнський музичний фестиваль, присвячений пам'яті видатного піаніста і педагога, уродженця Єлисаветграда, Генріха Нейгауза.

На фестивалі, який пройде в два етапи і завершиться 11 квітня, виборюватимуть право називатися кращими піаністи з 21 області України, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Не треба в ліс по дрова

Блакитне паливо надійшло в оселі мешканців сіл Кургани та Хотинь. Це ще один із виконаних пунктів програми з газифікації населених пунктів чорнобильського Березнівського району, що на Рівненщині. Тільки за останній рік у районі прокладено шістнадцять кілометрів газопроводів, що дало змогу 832 сім'ям замінити дрова на природний газ, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Суд іде

Істина віддаляється

Засідання виїзної колегії Донецького апеляційного суду у справі вбивства журналіста Ігоря Александрова вирішено продовжити у приміщенні слов'янської телерадіокомпанії «ТОР». Таке рішення прийнято після того, як обвинувачений у злочині Юрій Вередюк не зміг указати на схемі, яку йому було пред'явлено в залі суду, де саме і як він завдавав ударів журналістові.

У судовому засіданні оголошено протоколи всіх 25 допитів мешканця Краматорська, однак теперішні свідчення обвинуваченого сильно відрізняються від задокументованих. Насамперед ідеться про особистість організатора злочину: в суді Вередюк назвав трьох осіб, які «замовляли» йому «полякати адвоката».

(Закінчення на 3-й стор.).

У піст молитви стають особливо щирими

10

P. S. Запроваджено обов'язкове страхування громадянської відповідальності власників зброї

Спостерігачі хвалять, Михайло Рябець критикує

(Початок на 1-й стор.).

Однак Михайло Рябець сказав, що формування окружних комісій без ядра професіоналів виборчого процесу призвело до багатьох прикрощів в організації голосування, за що проведену кампанію дошкульно критикують. Відсутність досвіду та часті суперечки з партійних позицій між членами окружних комісій не сприяли злагодженій роботі, а інколи призводили й до бойкоту та неявки на засідання.

У багатьох випадках виконавча влада та органи місцевого самоврядування за такого принципу організації окружних комісій ставилися до їхньої роботи байдуже або вважали себе не обов'язково причетними до цієї важливої державної справи. Результат — використання неперевірених списків виборців, низький технічний рівень обслуговування на виборчих дільницях, обмаль кабінок, черги виборців тощо.

Голова ЦВК переконаний, що законодавець зробить належні висновки. Насамперед необхідно прийняти закон про державну реєстрацію фізичних осіб, а відтак і реєстрацію виборців, що усуне проблему зі списками. Михайло Рябець також вважає, що в кожній області на постійній основі за прикладом Росії мають діяти свої «місцеві ЦВК», які складаються з професіоналів, що забезпечить порядок і відповідальність під час виборів.

На 4 квітня — останній день подання протоколів до ЦВК з виборчих дільниць і окружкомів — із завданням упоралися лише Волинська, Полтавська, Сумська, Чернігівська і Чернівецька області. Від решти —протоколи зі спецсупровидженням у дорозі. Таке запізнення — ще одне свідчення браку досвіду та професіоналізму багатьох членів комісій.

У засіданні брали участь уповноважені багатьох політичних партій і блоків. Незважаючи на справедливість критики та недоліки, вони одностайно зазначили, що наш виборчий закон — найдемократичніший, який, звісно, належить вдосконалювати. А прозорість виборів була значно вища, ніж під час попередніх кампаній.

На засіданні також прийнято рішення сплатити членам комісій їхній заробіток за фактично витрачений час, бо люди працювали по кілька діб поспіль, не шкодуючи себе.

Анатолій КАРАСЬ.

Фотофакт

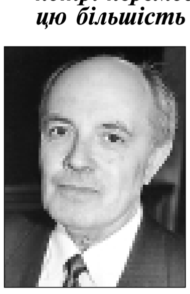
Нарощує обсяги випуску продукції ВАТ «Вінницький підшипниковий завод». Підприємство освоює нові ринки збуту в Росії, Білорусі, Чехії, Бразилії, В'єтнамі.
На знімку Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ): *складальниця Світлана Савуніна.*

Доля парламентської більшості в руках шести політичних сил

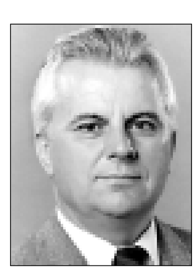
Думки з приводу

У Верховній Раді вже розпочалися консультації для створення в її новому складі парламентської більшості. Однак лідери всіх шести політичних сил, котрі перемогли на парламентських виборах, бачать цю більшість у різному світлі.

Георгій КРЮЧКОВ, Комуністична партія України:

— Комуністи не можуть іти на блокування у новому парламенті з жодними політичними силами. Звичайно, буде спроба створити більшість, але ця більшість не зможе стати міцною і надійною, це буде ситуативна більшість. Якщо не відбулася змова Ющенка і Литвина, адже Литвин заявляв, що за певних умов його блок може піти на блокування з блоком Ющенка.

Леонід КРАВЧУК, Соціал-демократична партія України (об'єднана):

— СДПУ(о) може співпрацювати в новому парламенті з тими політичними силами, які будують свою роботу не на амбіціях, а на конструктиві. Тоді ми готові співпрацювати і з «Нашою Україною», хоча Віктор Андрійович увесь час заявляє, що він у жодному разі з соціал-демократами співробітничати не захоче. Але не думаю, що так мислять усі депутати з «Нашої України». Якщо голоси СДПУ(о) будуть вирішальними, то партія претендуватиме на керівні посади.

Дмитро ТАБАЧНИК, блок «За єдину Україну!»:

— Наш блок братиме щонайактивнішу участь у формуванні парламентської більшості. Ми готові співробітничати з усіма силами, які зацікавлені у зміцненні України, розвитку вітчизняної економіки та закріпленні позитивних тенденцій, що намітилися за останні роки. Основою парламентської більшості може стати пакет економічних законопроектів, які блок «За єдину Україну!» готовий презентувати в новому парламенті. Блок пропонуватиме своїх кандидатів на ключові посади в керівництві Верховної Ради.

Олександр МОРОЗ, Соціалістична партія України:

— Соціалісти не відкидають можливості співробітництва з блоками БЮТ і «Наша Україна». Але не відомо, з ким захоче блокуватись Ющенко. Це питання ще залишається для нас відкритим. У соціалістів, природно, є претензії на провідні парламентські комітети і на посади в керівництві парламенту.

Олександр ТУРЧИНОВ, виборчий блок Юлії Тимошенко:

— Говорити про створення коаліції опозиційних сил у парламенті нового скликання до офіційного оприлюднення результатів парламентських виборів ще рано, принаймні до 20-х чисел квітня. Але сьогодні вже йдуть консультації між усіма блоками, що мають спільні погляди на певні позиції.

Микола ТОМЕНКО, виборчий блок Віктора Ющенка «Наша Україна»:

— Парламентська більшість формуватиметься на основі складних пакетних домовленостей про кандидатури на посади прем'єра, керівництва ВР, програмні принципи діяльності уряду. Найвірогіднішим принципом формування більшості буде висування від блоку «Наша Україна» Віктора Ющенка на посаду прем'єра. Тоді цей блокітиме на поступки під час формування керівництва парламенту. Однак Президент може не погодитися з кандидатурою Ющенка на посаду прем'єра, може виникнути ситуація політичного конфлікту.

Інший найреальніший варіант формування більшості — коли блок «За єдину Україну!» домовляється з комуністами і до них приєднується СДПУ(о).

За повідомленнями власних кореспондентів та інформагентств.

Регіон

Стомилися від «застою»?

Закінчилася десятилітня історія міського голови Житомира Анатолія Фесенка, скромного житомирянина, котрий проживає у трикімнатній квартирі з дружиною та дочкою, в якої своя сім'я — чоловік та дитина. На зміну йому прийшла людина бізнесу.

Георгій Буравков своє сходження до посади міського голови почав з... казки. Задовго до виборів на обласному телебаченні з'явилася щоденна передача «Казки твого дитинства». Її генеральним продюсером був почесний президент «Інтерстилю», перший віце-президент Української асоціації меблевиків Георгій Буравков. У передачі відомі діячі культури розказували з екрана казки.

Схоже, стомившись від компроматів, виборці вирішили орієнтуватися на позитивний імідж, створений самим претендентом. Молодий. Ініціативний. Взяв опіку над недобудованим тваринницьким приміщенням у приміському селі, яке перетворилося на сучасне підприємство, куди і Президент України приїжджав, хвалив. У підприємницькій діяльності досяг визнання за кордоном. Любить спорт і дітей до цього привчає. Під час виборів стояв осторонь і від партій, і від місцевих чиновників. Його ділові зв'язки — Київ, закордон... Обіцяє багатомільйонні інвестиції від ділових партнерів.

Невже й справді Житомир чекають зміни? Чи казка так і залишиться казкою?

Олексій КАВУН.

Житомир.

Опозиція за перерахунок голосів

Громадський комітет «За чесні вибори», до якого входять представники КПУ, БЮТ, СПУ і «Нашої України», звинуватили Центрвиборчком у навмисному зволіканні з наданням повних даних про результати виборів по кожній дільниці. Як заявив на прес-конференції керівник виборчого штабу БЮТ Олександр Турчинов, якщо ЦВК не надасть політичним силам, що проводили паралельний підрахунок голосів, протоколи дільничних виборчих комісій для звіряння, блок направить до Верховного Суду позов на дії ЦВК. О. Турчинов стверджує, що «близько 5—7% голосів було відібрано в опозиції на користь провладних сил». Депутат також заявив, що «за вказівкою адміністрації Президента» вже розпочався «перерахунок протоколів дільничних і окружних виборчих комісій не на користь опозиційних сил».

Якщо в процесі паралельного підрахунку голосів буде виявлено серйозні розбіжності з даними ЦВК, то БЮТ має намір вимагати через суд перерахувати голоси.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Результати зависли у повітрі

В останній день здачі протоколів з підсумками голосування окружних виборчих комісій кримський виборчком не зміг провести свого засідання, щоб затвердити обраних депутатів до Верховної Ради АРК. Представники комуністів, не з'являючись у виборчкомі, зривають засідання.

Голова виборчкому Іван Поляков припускає, що «в цій ситуації суд зобов'яже його, як голову виборчкому, видати посвідчення обраним депутатам, а він виконає судове рішення». Виборча комісія також не в змозі розглянути понад 200 скарг про порушення на виборах.

Чекають остаточного рішення і в скандальному 25-му окрузі, де балотувався Леонід Грач, який набрав понад 70 відсотків голосів.

Потік заяв про порушення українського законодавства на виборах не зменшується. Однак оптимісти кажуть, що півострів отримає нову Верховну Раду ще до Великодня. Дай Боже.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін до Указу Президента України від 23 лютого 2002 року № 173

Внести до Указу Президента України від 23 лютого 2002 року № 173 «Про посилення соціального захисту військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ» (зі змінами, внесеними Указом від 22 березня 2002 року № 289) такі зміни:

а) статтю 1 доповнити частиною другою такого змісту:

«Виплачувати зазначену надбавку військовослужбовцям Військово-Морських Сил з 1 липня 2002 року у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України, іншим військовослужбовцям — з 1 січня 2003 року»;

б) статтю 3 доповнити словами «у частині, що стосується військовослужбовців Військово-Морських Сил, з 1 липня 2002 року, інших військовослужбовців — з 1 січня 2003 року»;

в) статтю 4 Указу виключити.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 березня 2002 року.
№ 308/2002.

Близько 5—7% голосів було відібрано в опозиції на користь провладних сил?

Непокірний воїн, альтруїст і життєлюб

Сьогодні Михайло Василашко, власкор «Голосу України» у Хмельницькій області, відзначає своє 55-річчя та 35-річчя професійної діяльності.

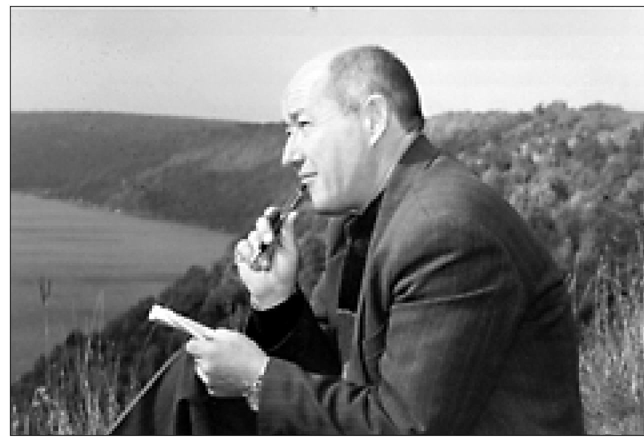
Вітаємо!

Михайло Федорович міг би бути монархом, воїном, космонавтом, альпіністом... Та його журналістське життя — це сотні різних спеціальностей, помножених на відвагу, впертість, альтруїзм.

Михайло Василашко схожий на контрастний край, де народився, — село Куражин Новоушицького району Хмельниччини. Вдача ювіляра — плин дністровських вод та круті береги, таємниче нічне небо та щедрість вишневих садів.

Неспокійна його вдача проявилася ще в юності, коли наполегливий хлопець працював трактористом у колгоспі й паралельно навчався на журналіста у Львівському університеті. Потім уже орав поле фахове, стартувавши в районці. А відслуживши в армії, досить швидко потрапив у число відомих журналістів Хмельниччини. Окрім всього — й завдяки непокорі та небажанню кланятись можновладцям. Він працював у провідних газетах області та в облвиконкомі. А коли 1991 року створювався «Голос України», серед перших прийшов у нашу газету. Згодом отримав звання заслуженого журналіста України.

Михайло Василашко — людина-архів. Де б не трудився, колекціонував долі людей — а їх навколо нього завжди роїться безліч, редакційні фотознімки, стінніки та інші свідчення цікавого і непростого журналістського життя-буття. Цю повагу до історії, азарт і відвагу він отримав у спадок від батька — фронтовика-розвідника, а повагу до слова — від мами, яка ще в молоді

роки публікувала в пресі свої вірші. І, можливо, через дочку Оксану та сина Андрія ланцюжком передасть ці якості двом поки що маленьким онучкам.

Михайло Федорович — один із династії, адже у родині Василашків — п'ятеро журналістів. Та й ми, колеги, однієї з ним групи крові. А отже, по-родинному і по-дружньому вітаємо завжди молодого пана Михайла. Хай буде наш життєлюб здоровий, сповнений сил і бажання творити далі свою журналістську біографію!

Святкуйте на повну!

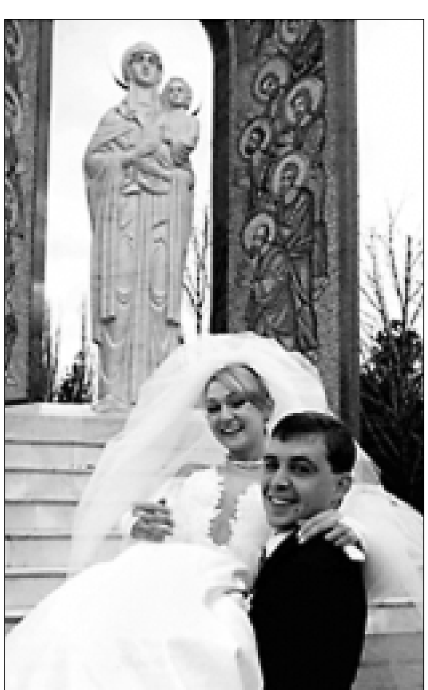
Колектив «Голосу України».

P. S. ***До привітань приєднується об'єднання власкорів республіканських ЗМІ у Хмельницькій області.***

Фотофакт

Добру традицію започатковано в Луганську — молодята йдуть до пам'ятника Божої матері, встановленого на одному з майданів міста.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Подбають про захист прав акціонерів

Офіційно

Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про заходи щодо розвитку корпоративного управління в акціонерних товариствах».

Необхідність прийняття цього указу пов'язана з постійним зростанням ролі акціонерних товариств в економічному житті України. Кількість їх постійно збільшується і нині вже становить понад 35 тисяч. Акціонерами є більш як 17 мільйонів громадян. Вклад корпоративного сектору в промислове виробництво становить майже 70 відсотків.

Однак у багатьох акціонерних товариствах нерідко повільно формується культура корпоративних відносин між акціонерами, органами управління товариством, менеджментом підприємств, найманими працівниками, кредиторами, а це негативно впливає на ефективність роботи акціонерних товариств, інвестиційний клімат у країні та розв'язання соціальних проблем.

Документ має кардинально прискорити розвиток корпоративного управління в Україні та зорієнтувати його на кращий світовий досвід.

Серед головних завдань подальшого вдосконалення корпоративного управління указ визначає необхідність створення ефективного захисту прав та законних інтересів акціонерів.

Як конкретні механізми реалізації цього заходу передбачається, зокрема, забезпечення повноправного представництва дрібних акціонерів у керівних органах акціонерних товариств з використанням механізму кумулятивного голосування; запровадження обов'язкового викупу товариством акцій у акціонерів, не згодних з певними рішеннями загальних зборів; встановлення особливого порядку укладання угод за наявності конфлікту інтересів; встановлення адміністративної відповідальності посадових осіб товариства за порушення прав акціонерів.

Указ визнає за потрібне визначення обов'язкового обсягу та способів розкриття інформації, забезпечення її повноти і достовірності, а також рівного доступу до інформації.

Для посилення ролі спостережної ради акціонерного товариства, як органу захисту акціонерами своїх інтересів, передбачається надати їй реальних повноважень у здійсненні загального керівництва діяльністю товариства, контролю за роботою виконавчого органу; розширено коло питань, що можуть вирішуватися виключно загальними зборами акціонерів.

Згідно з документом буде розроблено національні принципи (кодекс) корпоративного управління, створено Координаційну раду з питань корпоративного управління, узагальнення судової практики застосування законодавства з питань корпоративного управління.

Реалізація положень указу сприятиме піднесенню культури корпоративного управління, посиленню захисту прав акціонерів та поліпшенню інвестиційного клімату в державі.

Видобуваючи зберігати

Багато хто з природокористувачів вважають природні ресурси безплатними дарунками, керуючись легковажним принципом: використав — викинув. Тому один із пріоритетів у діяльності новоствореної Державної геологічної служби, як стверджує заступник голови служби Віталій Калінін, — це розробка нормативних актів з охорони довкілля, екологічна експертиза проектів з геологічного вивчення надр та експлуатації родовищ корисних копалин, геологічне вивчення й картографування з метою запобігання забрудненню підземних вод, грунтів та їх раціонального використання.

Левова частка екологічно неблагополучних об'єктів — у Східному регіоні (Дніпровсько-Донецька западина). На нього припадає дві третини запасів вуглеводнів країни. А це — родючі землі Полтавської, Харківської, Сумської, Чернігівської областей.

Бурові роботи, виконувані в цьому регіоні, часто-густо спричинюють порушення гідрологічних режимів водних об'єктів, зниження, навіть погіршення якості підземних і поверхневих вод, забруднення атмосфери, скорочення земельного фонду і зниження родючості земель.

Тому проблема збереження екологічної рівноваги тут особливо гостра. А поготів після прийняття нової редакції Земельного кодексу, коли почалася приватизація об'єктів із забрудненими земельними ділянками.

З огляду на це здійснювана Полтавським відділенням Українського державного геологорозвідувального інституту розробка нормативних актів, природоохоронних технологій з облаштування систем збирання і зберігання відходів буріння (вибір амбарів-накопичувачів), з очистки бурових стічних вод, знешкодження нафтових забруднень, нейтралізації відпрацьованих промивних рідин і бурових шламів вкрай важлива для проведення екологічного моніторингу. Ці технології вже впроваджено, зокрема на ВАТ «Укрнафта». А впровадження розробленого екологами методу оцінки класу небезпеки відходів вперше дало змогу впорядкувати плату за їх розміщення.

Щоб реалізувати нову технологію очищення стічних бурових вод, фахівці розробили пересувний блок очищення, вкомплектований обладнанням вітчизняного виробництва. Очищену воду використовують і для іригації, і на технологічні потреби. Щороку установка забезпечує очищення 2500—3000 куб. метрів бурових стічних вод.

Та найважливіша складова у реалізації природоохоронних заходів, на думку завідувача лабораторії охорони довкілля під час буріння нафтогазових свердловин академіка УНГА М. Фесенка (до речі, з 1991 року —постійного передплатника «Голосу України») — то маловідходні технології. Екологи запропонували використати у системі очистки промивних рідин нові агрегати і центрифуги. Це дало змогу не тільки покращити показники механічного буріння, а й істотно (у 2—3 рази) знизити обсяг відходів.

Валентина ШОЛУДЬКО.

! У номер

Київ

Треба вміти й пищика зліпити

Учора завершилася Всеукраїнська студентська олімпіада з дошкільного виховання, що проходила в Національному педуніверситеті ім. М. Драгоманова. 44 найкращі представники з 14 вищих навчальних закладів змагалися в умінні застосовувати теорію на практиці. Скажімо, одне з конкурсних завдань — зліпити глиняну іграшку і розповісти про неї так захопливо, щоб члени журі враз відчули себе дітьми.

Майбутні наставники дошкільнят представляли на олімпіаді і власні наукові розробки, приміром, з розвитку творчих здібностей у дітей, фізичного виховання тощо. Серед пропонованих методик, зокрема, — ознайомлення з історією України засобами живопису, втілення ідеї Марії Монтессорі в сучасних освітніх закладах, ***повідомляє наш спеціальний кореспондент Людмила ОПАНАСЕНКО.***

Дніпропетровськ

Пошту придумано для людей

У Магдалинівці на Дніпропетровщині справив новосілля районний вузол зв'язку. Для поштовиків це неабияке свято. Досі вони працювали у приміщенні, яке не ремонтувалося тридцять років. Тепер відділення оснащено комп'ютерами та іншими сучасними засобами.

Директор Дніпропетровської дирекції «Укрпошти» Таїсія Замкова уточнює, що це не перша ластівка в сільській місцевості області. Вже відремонтовано й облаштовано за останніми вимогами поштові відділення зв'язку в райцентрах Межова, Васильківка, Петропавлівка та П'ятихатки, ***повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.***

Чернігів

Боргова міна

Коли директор приватної фірми «АЛВА» Олександр Губарев ввечері заїжджав до гаража, що розташований в автокооперативі №6 поблизу кондитерської фабрики «Стріла», помітив звисаючий з даху шнур. Підприємець виліз на гараж і виявив там пакет з підозрілим вмістом, схожим на вибухівку. Він вирішив не ризикувати. Міліція викликала для вивчення ситуації і знешкодження вибухового пристрою фахівця-вибухотехніка. Як з'ясувалося, саморобна міна містила тротил.

О. Губарев пояснив, що напередодні виграв суд, згідно з рішенням якого йому мали повернути майже 106 тисяч гривень боргу. Цю та інші версії замаху на його життя нині розглядає слідство, ***повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.***

Донецьк

Істина віддаляється

(Початок на 1-й стор.).

На запитання, чому на слідстві він дав інші свідчення, обвинувачений відповів, що боявся свого нового знайомого і дав можливість йому зникнути. Людина, яку називає Вередюк, проходить у справі як свідок і, за словами підсудного, нині перебуває за межами України.

У четвер оприлюднено також висновки експертів, які аналізували відповіді обвинуваченого під час допиту на «детекторі брехні». Фахівці вважають, що Вередюк міг виконувати тільки роль «прикриття», тобто співучасника злочину, а не головного виконавця. У вбивстві журналіста, за висновком експертів, брали участь, щонайменше, троє осіб, і їх коло може бути розширено до п'ятьох. Але обвинувачений заявив, що не довіряє висновкам експертів, і продовжує стверджувати, що завдавав смертельних ударів сам, ***повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.***

Фотофакт

Запорізьку АЕС і місто Енергодар буде добудовано. Істотно підвищиться безпека експлуатації атомної станції, комфортність життя мешканців міста.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України ГІНЗБУРГ Ользі Петрівні з приводу тяжкої втрати — смерті її матері **Галини Миколаївни**

Завтра — День геолога

Солодко, аж нудить

Посівна у СТОВ «Городківське» Крижопільського району Вінницької області

Коментар

В оголошеній на урядовому рівні війні проти імпорту чужого цукру є перші жертви й перші результати. Оголошено її було, щоб утвердити на вітчизняному ринку український буряковий солодкий пісок, якого вітчизняні заводи все ще варять чимало — вистачає для внутрішнього споживання. Як відомо, Кабмін вилучив цукор з режиму вільної торгівлі з Білоруссю, а згодом з Молдовою і Росією з огляду на те, що його ввезення руйнує внутрішній ринок країни. Зроблено це було з урахуванням вимог українських цукровиробників, які зазначають, що активний імпорт Україною солодкого піску спричинює перенасичення цим продуктом вітчизняного ринку і падіння внутрішніх цін. Імпортований до нас стратегічний продукт виробляють переважно з цукрової тростини, він має значно нижчу собівартість порівняно з буряковим. Водночас, за даними асоціації «Укрцукор», 2001 року в Україну було завезено близько 490 тис. тонн цукру-сирцю і білого цукру.

Перші запровадженням торгових санкцій обурилися в Молдові. Віце-прем'єр Леонід Козаченко на засіданні «круглого столу» на тему «Шляхи підвищення ефективності бурякоцукрового виробництва», що відбулося в Києві, оприлюднив суть звернення уряду цієї країни. Молдовська сторона «просить переглянути питання, тобто дозволити їй ввозити до України в режимі вільної торгівлі цукор, виготовлений з буряків, і погоджується на те, щоб залишалася чинною заборона на ввезення тростинного цукру. Віце-прем'єр повідомив, що уряд готовий розглянути молдовський варіант, але лише в тому разі, якщо буде відпрацьовано механізм контролю, який дасть змогу розрізняти тростинний і буряковий цукор. І тут виникає безліч труднощів. Легше говорити про механізми, аніж їх створити. У момент переробки визначити, з чого виготовлено цукор, неважко. А як на митниці? Невже там проводитимуть складні експертні оцінки і братимуть проби з кожного мішка? Де гарантія, що під виглядом бурякового знов не повезуть дешевий сирцевий цукор? Знаючи «непідкупність» чиновників, можна припустити, що в кількісному плані партії, що завозитимуться, можна регулювати. Де тонна, там і дві. І потім, якщо відчинити ворота для молдовського цукру, то чому за бортом мають залишатися Росія і Білорусь? Крім високих слів про дружбу й добросусідство, важко дошукатися, в чому вигода для України від імпорту і бурякового цукру, і цукру-сирцю. Чиїсь особисті інтереси проглядають, державні — ні. Адже те, що ми самі здатні забезпечити себе солодким продуктом, не раз перед виборами проголошував з високої трибуни Прем'єр-міністр Анатолій Кінах.

Не виправдовують імпорт цукру і заяви про нібито передбачуваний на серпень його дефіцит. Навіть коли врахувати, що травень—серпень — пікові місяці споживання білого продукту. За оцінками, його запаси становлять понад мільйон тонн. Експерти прогнозують, що у вересні залишиться майже 400 тисяч тонн солодкого піску. Тому запитання: чи не ті зацікавлені у завезенні чужого стратегічного продукту структури вкладають у вуха керівних урядовців таку інформацію?

Тим часом на ланах активно сіють буряки. Фінансовий добробут і агроформувань, і цукрозаводів безпосередньо залежить не тільки від того, скільки буде вирощено й перероблено солодких корінців, а й від послідовної політики Кабміну щодо імпорту цукру і цукру-сирцю. Як запевняє віце-прем'єр Леонід Козаченко, уряд має намір переглянути умови вступу України до Світової організації торгівлі щодо нав'язуваного нам «сирцевого» імпорту.

Аби лиш слова не розходилися з ділом...

Галина КВІТКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Конкурс

Вибори вже відгриміли

Вибори вже відгриміли,
Зроблено чимало діла.
Все що хоч у нас було,
Аж у голові гуло.
Комуністи-могікани
Знов у рай нас закликали.
За «ЄдУ» надули кульку —
Шоу мов у Акапулько.
«Яблуко» у бубон било,
Всіх піснями веселило.
Хтось в своїй
маленькій хаті
Нарізав для нас салати.
Бідкалися за жінок
І маленьких діточок.
Подарунки роздавали —
Розійшлося їх чимало.
Ну, а списано паперу
Вище, мабуть, за Говерлу.
Шоу-бізнес не дрімав,
Хутко гроші заробляв.
Хтось сміявся, реготав,
Валідол теж хтось ковтав.
Закінчились перегони,
Коні вже стоять в загонах.
Хтось святкує перемогу,
Хтось збирається в дорогу.
В тепле крісло без мандата
Він не зможе більш сідати.
Судний час уже настав —
Вибрали, що Бог послав.

Валентин КЛИМЧЕНКО.

Золотоноша
Черкаської області.

Небезпечні лисиці

У селах Гориничі, Бутове і Морочне Зарічненського району, щоб запобігти поширенню сказу, запроваджено карантин. Причина переполоху — лисиці, які без остраху забігають у села, нападають на людей та свійських тварин. Двох рудохвостих злодійок застрелили місцеві жителі на своїх обійстях. З'ясувалося, що тварини хворіли на сказ. А в Гориничах після контакту з інфікованими лисицями недуга передалася собаці, який покусав людей. Тепер у карантинних селах проводять ветеринарно-профілактичні заходи, відстріл бродячих псів і лисиць.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Жах

Дітовбивця карається, але не кається

Жахлива трагедія сталася у поліському селі Прилісне, що у Маневицькому районі. 29-річна мешканка Тетяна З. з особливою жорстокістю зарізала свою трирічну доньку.

Скоївши смертний гріх, горе-матір покинула тільце доньки у порожній хаті і зникла з села. Лише через кілька днів тутешня міліція затримала її у райцентрі. Дітовбивця, яка вже не раз сиділа на лаві підсудних за крадіжки, зізналася у злочині. Однак пояснити мотив страшного убивства і покаятися відмовилася. Нині вона під арештом і проходить експертизу психічного стану.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Підсунули свинок Європі

Для когось це сенсація, що фермери з Данії закупили племінних свинок великої білої породи в ТОВ «Аврора» Нікопольського району. Зрозуміло, щоб розводити їх у себе. А для директора господарства Андрія Помазанського нічого дивного і несподіваного в цьому немає. Якби українським селянам так довго не підсовували свиню свої доморощені «реформатори», каже він, то наші свині давно мали б визнання в Європі. Не кажучи вже про сало.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Служба 01

Пожежа із соціальним підтекстом

Пізно ввечері мешканець села Комісарівка Перевальського району, проїжджаючи на мотоциклі повз будинок своїх знайомих, побачив на їхній веранді вогонь. Він кинувся до будинку, вибив двері, став кричати, але ввійти заважало полум'я. З кімнати долинав жіночий голос, котрий благав про допомогу. Зрозумівши, що він самостійно нічим допомогти не може, чоловік сів на мотоцикл і на великій швидкості помчав за чотири кілометри в пошуках телефонного зв'язку. Професіонали, що прибули на місце пожежі, встигли винести з палаючого будинку лише тіло 64-річного батька родини — 62-річна дружина і 40-річний син були поховані під тліючими уламками...

Вогнеборці вважають, що корені таких трагедій тісно пов'язані із соціальними проблемами нашого часу — злиденними пенсіями та зарплатами, надмірним вживанням алкоголю, а також з ізольованістю сільських районів від засобів зв'язку.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

За необачність розплатилися життям

83-річна жінка та її 60-річний син стали жертвами вогню в Пролетарці Олександрійського району на Кіровоградщині.

Пожежа, яка повністю знищила будинок, за попередніми даними, сталася внаслідок необережного поводження під час експлуатації побутового електричного приладу.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Лікування з пригодою у судовому порядку

Медицина

(Думки юриста і лікаря)

Хвороба набуває здорових форм...

(Михайло ЖВАНЕЦЬКИЙ)

В Україні ухвалено міжгалузеву програму «Здоров'я нації» на 2002—2011 рр. Один з її розділів обстоює необхідність прийняття закону «Про захист прав пацієнтів та медичних працівників».

Під час обговорення питань, пов'язаних із захистом прав пацієнтів, нерідко висловлюється думка про те, що цей закон мають приймати лише в комплексі із законом, який захищає права медичних працівників.

Бажання мати в Україні об'єднаний закон про захист прав пацієнтів і медичних працівників суперечить світовій практиці країн, де прийнято закони і хартії про права пацієнтів. Спадає на думку, що в цьому лобіюванні відстоюють інтереси не споживачів медичних послуг, а Міністерства охорони здоров'я.

При цьому в оману введено не лише пацієнтів, а й лікарів. Першим пропонується зачекати до розв'язання проблем других. А медпрацівникам нав'язується дискусія про правовий захист від пацієнтів.

Хто винний і кому відповідати?

Медичний працівник, на відміну від лікаря, що веде приватну практику, вже за визначенням особа, яка працює за трудовою угодою. Більш як 95% медичних організацій країни є державною власністю. Відповідно до чинного законодавства персонал цих закладів — наймані працівники, і він виступає як суб'єкт права в процесі надання медичної допомоги. У правовідносини з пацієнтом у системі охорони здоров'я вступають не фізичні особи, а юридичні, тобто заклади охорони здоров'я. Винятком є фахівці, що ведуть приватну практику — фізичні особи, які мають ліцензії.

Взаємовідносини медичних працівників держзакладів і роботодавця регулює «Кодекс законів про працю». Покладання майнової відповідальності на медпрацівника допускається лише у разі його провини, причому не просто провини (професійної недбалості), а заподіяння шкоди під час несумлінних дій.

Однак факт несумлінності довести дуже важко, бо «сумлінність» — це оцінна категорія. За неправомірні дії лікаря в будь-якому разі відповідатиме заклад охорони здоров'я як юридична особа, а працівник за законом матеріально відповідатиме перед закладом охорони здоров'я.

Пацієнт, чиї права було порушено під час надання медичної допомоги, може подати позов безпосередньо до медичного працівника за заподіяну йому шкоду. І тут стають чинними правила Цивільного і Цивільно-процесуального кодексів України. Постраждалий має доводити провину обвинувачуваного у заподіянні шкоди.

Законно і дорого

Закон про професійне страхування громадянської відповідальності в охороні здоров'я конче потрібний. І закон цей, зрештою, спрямовано аж ніяк не на захист прав медпрацівників, а на захист прав пацієнтів, які повинні мати гарантії відшкодування збитків.

Проблеми охорони здоров'я під час ухвалення «Закону про захист прав пацієнтів» не може бути розв'язано внесенням до цього закону розділу про захист прав медпрацівників. Державна охорона здоров'я просто побоюється ситуації, коли пацієнти отримають реальні механізми контролю, реалізації та захисту (зокрема матеріальними санкціями) власних прав. Проблеми державної охорони здоров'я, за зобов'язаннями якого відповідає держава, почнуться після ухвалення закону «Про захист прав пацієнтів», оскільки за нинішньої якості роботи служб державної охорони здоров'я видатки держави на медичну допомогу громадянам мають істотно збільшитися. І це збільшення потрібно і для забезпечення якості роботи загалом державної системи охорони здоров'я, і для сплати можливих численних судових позовів до неї.

Кожен, хто правий, має право

Пацієнт — це користувач медичних послуг, це обумовлено його станом, а лікар — виконувач цих послуг, який отримує за роботу матеріальну винагороду, як це визначено в країнах Європи і закріплено термінологією ВООЗ. Причому, повертаючися знову до України, у першого немає юридичного тлумачення у законодавстві, а у другого — є.

Коли й казати про якесь право лікаря, то воно не може бути вище за право пацієнта на вибір щодо власного життя і здоров'я, і тому право пацієнта має бути реалізовано шляхом виконання лікарського обов'язку.

Право лікаря на свободу вибору власних дій завжди буде обмежуватися правом пацієнта на свободу вибору шляхом добровільної поінформованої згоди чи

незгоди на здійснення будь-яких медичних маніпуляцій (окрім надзвичайних випадків, передбачених законом). Нові тлумачення положень клятви Гіппократа (ВООЗ) це лише посилюють.

Знання наших лікарів у галузі медицини поки що обмежено лише суто медичними, якщо бажаєте, маніпуляційними технологіями. А знання про те, чи правомочне те чи інше медичне рішення і яка буде відповідальність за нього передбачена законом за неправильне рішення у кожному конкретному випадку, вважаються начебто вже такими, що не належать до медичних. А дарма.

У всьому світі обговорюють, розвивають та запроваджують у медицину принцип поінформованої згоди, за яким кожна людина повинна мати право приймати рішення щодо власного здоров'я і будь-якої медичної ініціативи. А нас усіх ставлять на облік і охоплюють усіх профілактичними і лікувальними заходами. При цьому в закордонній практиці рішення людини про профілактику та лікування приймає вона сама на підставі добровільності самовизначення і без жодного примусу.

Для довідки:

Лікарська асоціація Миколаївського регіону проводить дослідження в галузі прав пацієнтів в Україні. Організація бере участь у роботі мережі ВООЗ з прав пацієнтів і повноважень громадян разом з іншими представниками країн європейського регіону. Асоціація готує власний проект закону про права пацієнтів в Україні, в якому враховано світовий досвід у цій галузі.

Віктор ГЛУХОВСЬКИЙ,
Зоя САРНИЦЬКА.

(Лікарська асоціація Миколаївського регіону).

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Актуально

«Зупинити туберкульоз, долаючи бідність!»

Для України це гасло нині особливо актуальне, адже від цієї недуги страждає майже один відсоток населення. За останні десять років кількість хворих на туберкульоз збільшилась удвічі, а смертність від нього зросла у два з половиною рази. Дедалі частіше медики виявляють важкі форми ускладнень, які потребують ефективнішого та дорожчого лікування. Ситуація викликає стурбованість у фахівців, бо фактично країна стоїть на порозі вибуху епідемії. Таке погіршення вони спостерігають з 1991 року і пов'язують з нестабільним розвитком економіки, характерним для періоду становлення.

Чи можна «лікувати і не годувати»?

Зі слів головного фтизіатра України — Юрія Фещенка, від лікарів розв'язання проблеми туберкульозу залежить лише на 15 відсотків, а на 85 відсотків — це проблема соціальна. Він упевнений, якщо людину «лікувати, і не годувати», то жодного результату не буде: нині всі хворі на туберкульоз забезпечені необхідними безкоштовними медикаментами, проте *раціон пацієнтів лікарень, які потребують передусім якісного та збалансованого харчування, вкладається в три з половиною гривні на добу, тоді як ця сума повинна становити щонайменше вісім гривень. Водночас в Україні є ще й такі міста, де хворих годують лише на 27—30 копійок на добу (за таких умов навіть здорова людина може захворіти).*

Загалом у лікувально-профілактичних закладах України нині перебуває майже 670 тисяч осіб, що страждають на туберкульоз. Найвищий рівень захворюваності — у південно-східному регіоні країни: Херсон, Миколаїв, Луганськ, Дніпропетровськ, Одеса, Донецьк. Слід зазначити, що особливо потерпають від цієї недуги мешканці сільської місцевості. Окрім зниження загального рівня здоров'я громадян, викликаного поширенням захворювання, внаслідок послаблення працездатності населення, спостерігається значна втрата трудових ресурсів, фінансових затрат вимагає й утримання медичних профільних установ та чималого штату персоналу.

Програмна підтримка держави

Треба зазначити, що нині питання профілактики туберкульозу постає гостро не лише в нашій країні. Яскравим свідченням того стало зобов'язання, взяте не Саміті тисячоліття, проведеному ООН у 2000 році: вдвічі знизити смертність від цієї недуги протягом десяти років. Звісно, у такій справі не обійтися без державної підтримки.

Нині в Україні діє Національна програма боротьби із захворюванням на туберкульоз на 2002—2005 роки. Проблему профілактики й лікування в установах Міністерства внутрішніх справ і Державного департаменту України з питань виконання покарань та виявлення туберкульозу серед соціально незахищених верств населення цьогоріч планує розглянути Міжвідомча комісія з боротьби з цією хворобою. І хоча завдяки такій активній роботі протягом останніх двох років ситуація дещо стабілізувалася (знизився показник смертності, поліпшилася організація виявлення та обліку хворих на туберкульоз тощо), зупинятися на досягнутому безперечно не слід.

Об'єднавши зусилля, перемагати легше

Останнім часом до боротьби з туберкульозом активно приєднуються громадські організації. Світовий досвід підтверджує ефективність такої співпраці. Проте тут у нас, на жаль, чимало білих плям. Приміром, мало хто знає, що в інформаційному просторі нещодавно з'явився новий український інтернет-ресурс, який містить повну інформацію про хворобу. А тим часом на нього покладають чималі сподівання — на думку фахівців, він допоможе залучити до розв'язання проблеми не тільки спеціалістів, а й пересічних користувачів (переважно молодь, яка нині дуже мало знає про захворювання).

Особливо гостро нині постає проблема дитячого туберкульозу: пізнє встановлення діагнозу в малят, невчасно розпочате лікування (кожен третій юний пацієнт має важку форму хвороби), нерідко й неможливість урятувати. На її розв'язання спрямована програма «Особливості перебігу туберкульозу в дітей та підлітків в сучасних умовах, діагностика, раннє виявлення та профілактика». Проте вона втрачає актуальність без програми «Подолання соціальної ізоляції та стигматизації дітей хворих на туберкульоз», адже зазвичай батьки, та й самі пацієнти комплексують від такого захворювання.

Нині майже 11 тисяч осіб, хворих на туберкульоз, перебуває у закритих лікарнях, ще дві тисячі — в СІЗО. Зменшити ці показники, на думку фахівців, допоможе Програма введення сучасних схем і засобів дезінфекції в практику роботи закладів пенітенціарної сисеми. Готові до реалізації й багато інших проектів, спрямованих на запобігання поширення важкої недуги. Тож залишається лише сподіватися, що вони будуть почуті і знайдуть своє втілення у реальному житті, а співпраця громадських і державних організацій у боротьбі з туберкульозом даватиме ефективні результати.

Надія ГОРБАТЮК.

Не станьте жертвою Пігмаліона без диплома

З пошти

З наближенням весни потік відвідувачів у салонах краси та косметичних кабінетах значно зростає. Особливо інтенсивно чарівна половина людства починає замислюватися про красу напередодні 8 Березня і пляжного сезону. Одні воліють усього-на-всього позбавитися ластовиння, а в інших невдоволення своїм зовнішнім виглядом має глобальний характер. У пік невдоволення пластична операція уявляється жінці єдиним способом розв'язання проблеми.

У Севастополі пропозицій цього виду медичних послуг не бракує. Заклади та приватні особи з незмінним ентузіазмом обіцяють виправити будь-який недолік: від форми носа до збільшення молочних залоз. Такий стан речей мав би лише радувати клієнтів, коли б не одна обставина: за останні два роки кількість тих, хто зіткнувся з наслідками некваліфікованого втручання псевдопластичних хірургів, становить десятки осіб.

Нещодавно за фактом невдалої операції, зробленої в одному з севастопольських салонів краси, було порушено кримінальну справу. Два цивільні процеси з такого самого приводу ще чекають на своє логічне завершення, та навіть найсправедливіше рішення суду не здатне врятувати потерпілу жінку від страждань.

Реальну кількість жертв визначити неможливо, але в Севастопольському міськуправлінні охорони здоров'я вважають, що по допомогу звертається незначна частина потерпілих. Це не враховуючи іногородніх: багато хто з них під час сезону прагне поєднати відпочинок і кардинальні зміни у зовнішності. Зазвичай, пораду їм дають одну: шукайте адвоката, звертайтеся до суду.

Часто-густо кола пекла розпочинаються з безневинного бажання видалити родимку або папілому на обличчі. За порадою подруги майбутня жертва прагнення до досконалості звертається у фірму. Можливо, у подруги все пройшло добре. Та раз на раз не випадає, і в результаті замість милої родимки через хімічний опік залишається жахливий келоїдний рубець.

Віднайти управу на працівників горезвісного салону, що спотворив десятки клієнтів, практично неможливо. Дві комісії перевіряльників, у складі яких працювали міські дерматологи та онкологи, своїх висновків дійшли, однак далі цього справа не пішла. Бо розв'язати проблему в юридичному порядку може тільки сама потерпіла, яка через причини вельми делікатного характеру цього не робить. Що, в свою чергу, безсовісно використовують ті, хто структуру шкіри вивчав за брошурками, які рекламують крем для обличчя.

Якби ж то такий салон був один. На жаль, аналогічних закладів чимало. За косметологію та пластичну хірургію беруться лікарі аж ніяк не знайомі з цією специфікою. Наприклад, якийсь сімферопольський стоматолог запевняє, що запросто поліпшить будь-яку форму грудей. Для проведення операцій він орендує приватні квартири та напівпідвальні приміщення. Не має також і юридичної адреси, бо «фірму» представляє телефонний номер та секретар, який реєструє замовлення. А те, що більшість клієнтів потребує реабілітації та медичного спостереження, його не обходить. Подати до суду на фірму без адреси та назви неможливо.

Не краще вчиняє й хірург, чия експериментальна практика здійснюється на базі однієї з лікарень. Маючи в своєму арсеналі силіконові протези першого покоління, що їх цивілізований світ не використовує років з двадцять, він на підпільних засадах збільшує груди бажаючим.

Пластична операція пов'язана з таким самим ризиком, як і будь-яка інша, тому шарлатанський підхід у цій справі недоречний. А згода лягти на операційний стіл має бути вистраждана.

Надія ЄРОХІНА.

Крим.

На знімку: за роботою пластики-професіонали.

Фото Сергія СВЄТЛИЦЬКОГО.

Процес

Цей матеріал народився під враженням почутого на заключних дебатах в Радянському районному (нині — місцевому Святошинському) суді столиці. З етичних причин деякі імена й назви змінено, а деякі не називаються.

Пролог

Коли рік тому у валютному кіоску було знайдено труп молодої жінки зі слідами жорстокої розправи, місто гуло обуренням та гнівом. Цей рік для багатьох людей, так чи інакше причетних до цієї історії, став роком пекла. А сама історія через неоднозначність і недосказаність, трансформувалася у детектив з багатьма невідомими.

Якось квітневого ранку інженер-комп'ютерник Віктор К. завітав в обмінний кіоск фірми «Х», де свого часу працював. Того передвеликоднього ранку його ангел-охоронець, мабуть, міцно спав... Нині 36-річний чоловік засуджений за вбивство Наталі, в якої залишилося сиротами двоє малюків.

Версія звинувачення

Віктор прийшов до Наталі 14 квітня 2001 року о 8.20, щоб обміняти старі купюри на новіші. Як стверджує слідство, упродовж двох років вони були коханцями. Наталя погрожувала, що розповість Вікторовій дружині про стосунки, які їх пов'язують. Парочка посварилася. Віктор вийшов з будки, начебто подзвонити. Повернувся з каменем, завдав подрузі кілька ударів і додушив її електричним шнуром. Потім вийняв із сейфа валюту: сума за курсом Нацбанку становила 22060 гривень 48 копійок. Пізніше гроші викинув у смітник неподалік станції метро. Старша касирка фірми «Х» перша побачила Наталю на підлозі обмінного пункту.

На попередньому слідстві Віктор повідомив: дізнавшись про вбивство Наталі, він повідав брату, працівникові міліції, що був у кіоску того ранку. І брат порадив Вікторові розповісти про це в міліції.

Слідчий прокуратури стверджував: Віктор добровільно давав свідчення. Ніяких побоїв під час допиту не було. Зрештою злочинець підписав явку з повинною. Пізніше Віктор змінив свідчення, а свою провину вперто заперечував. І не розкаявся.

Із вироку:

«...Визначити остаточно міру покарання у вигляді позбавлення волі на строк тринадцять років з конфіскацією у власність держави всього майна, що є власністю засудженого».

Суд постановив стягнути з Віктора К. на користь матері вбитої матеріальне і моральне відшкодування в сумі 22064 гривні, на користь фірми «Х» — матеріальне відшкодування в сумі 22060 грн. 48 коп., на користь Державного НДЕКЦ МВС України, на судові витрати за проведення експертиз,— суму 957 грн. 10 коп.

Версія дружини

Нещастя — опинитися не в тому місці, не в той час...

Тетяна, дружина Віктора, розповідала, що колись її чоловік працював у конструкторському бюро одного з київських підприємств. У нові часи, не бажаючи залишатися за бортом, пішов у комерцію. До 2000 року лагодив комп'ютери на «Х». А після того, як поконфліктував з начальством, пішов з роботи й незабаром відкрив на ім'я дружини власну фірму такого само профілю. Їхній доньці одинадцять років.

Коли Віктору телефонували дівчата з колишньої роботи і просили полагодити комп'ютери, не відмовляв. Працівниці «Х» підтверджували це на суді, до того ж, відгукувалися про Віктора як про позитивну, інтелігентну людину і кваліфікованого комп'ютерника.

Напередодні того злощасного дня додому Вікторові подзвонила Наталя й попросила його зайти на стару роботу — подивитися комп'ютер. Наступного ранку о 8.20 Віктор був у Наталі. А о 9.10 — вже на Голосіївському масиві, де працював. У міліцію його викликали як свідка.

Відтоді з-за грат чоловік не вийшов. Йому наділи наручники і «працювали» з ним до ранку. Дружина розповідала, що велику частину тіла Віктора з дитинства вкривали шрами від опіків. Колись потерпівши на пожежі, він багато часу провів у лікарнях. Мабуть, пам'ять про страждання зробила його надміру чутливим до болю... У міліції тієї ночі він підписав усе, що від нього вимагали. І про вбиту коханку, і про вкрадені та залишені в урні гроші.

Із вироку:

«Біля 23-ї год. з ним у кабінеті залишились двоє оперативників, які йому наказали написати явку з повинною, при цьому його ображали, били по голові, викручували руки, тримаючи його у наручниках, намагалися вивести його з рівноваги, що їм і вдалося зробити, хоча він відхрещувався від усіх звинувачень» (за свідченнями засудженого).

Лише після Нового року Тетяні та Віктору дозволили годину телефонної розмови. Тоді чоловік і повідав дружині: мовляв, підписуючи явку з повинною та інші протоколи слідчих дій, додавав, що все написано під диктовку та під тиском. Суд не прийняв до уваги посилання Віктора на те, що він робив такі приписки.

Із вироку:

«Допитані в якості свідків співробітники міліції —працівники карного розшуку — спростували застосування до <B> недозволених методів відібрання показів».

«Дописки в протоколах допиту <B> не існували під час їх складання і могли з'явитися лише в кінці слідства, коли той тривалий час знайомився з матеріалами справи...»

Версія захисту

На початку своєї промови адвокат Віктора повідомила: у матеріалах кримінальної справи є докази того, що близько восьмої ранку Наталю бачила продавщиця газетного кіоска.

До приходу Віктора Наталя здійснила дві валютні операції. Віктор завітав того ранку до колишньої співробітниці (та аж ніяк не коханки) подивитися комп'ютер. Це абсурд: припустити, що в жіночому колективі фірми, так само, як у будь-якому іншому, можна приховати інтимні стосунки. Подруги й колеги казали в судовому засіданні, що нічого не знали про зв'язок Наталі з Віктором.

На суді Віктор розповів, що в Наталчиному кіоску перебував близько 15 хвилин. Він готував каву, вона писала. Розмовляли, однак зовсім не про розлучення з дружиною.

Із вироку:

«Під час розмови вона сказала, що з комп'ютером нічого не треба робити, і вона буде дуже рада, якщо він і наступного разу не відмовить їй в наданні допомоги по комп'ютеру і зайде до неї».

О 8.35 вони разом вийшли з кіоска, навпроти входу до залізничних кас попрощалися. Він вирушив у напрямку метро, вона — в туалет у приміщенні кас.

О 8.45—8.50 прибиральниця кас ходила купувати газети і бачила Наталю біля обмінного пункту. Суд критично сприйняв свідчення прибиральниці, пояснивши майже по-науковому, що їй, мовляв, лише здалося, буцім вона роздивилася саме ці цифри.

Із вироку:

«...Ці покази є невпевненими з її боку з причини орієнтування на годинник, що висів над входом у приміщення кас..., табло якого не повністю висвітлювало покази хвилин, що показує її десятинне ділення, і, виходячи зі слів даного свідка, висвітлюватись хвилини могли, починаючи з цифри «0» до цифри «5», що стоять після висвітлення годин».

Тим часом інший свідок — продавщиця газетного кіоска — розповіла, що до неї по пресу приходила прибиральниця з кас (та, яка погано роздивилася табло). Це, імовірно, був той самий час, коли Наталя попрощалася з Віктором і стояла біля свого «обмінника». І це навряд чи могло бути раніше, адже раніше Наталя проводила валютні операції та спілкувалася з гостем.

Слідство зійшлося на думці, що вбивство сталося о 8.30—8.35, однак є дані, з яких видно зовсім інше, продовжувала адвокат.

Касирка ще одного обмінного пункту постукала о 9.30 до Наталчиного кіоска і почула за дверима подихи, але ніхто не відчинив. Тобто у цей час Наталя була ще жива. Після 10-ї години старший касир фірми робила обхід кіосків. Приблизно о 10.30, зазирнувши у вікно до Наталі, вона побачила, що жінка лежить на підлозі. Тому, зазначила адвокат, можна говорити про те, що вбивство сталося між 9.00 та 9.30.

Поки їхала міліція, у валютному кіоску, який, за висловом захисника, «трохи більший від консервної банки», встигли побувати різні люди. Вони могли залишити по собі сліди. Хтось відчиняв двері, хтось хотів надати жінці допомогу тощо. Отже, міліції, мабуть, було нелегко зафіксувати первинну картину злочину та дати однозначну відповідь на запитання «Хто взяв гроші?».

На цьому судовому засіданні адвокат розповіла чимало загадкових епізодів з речовими доказами, з процедурою відтворення обставин і подій злочину, з усім тим, що не створювало пропорційної, цілісної картини. Наприклад, продовжувала адвокат, слідство стверджує: смерть настала о 8.35. Але свідок чула подихи в кіоску Наталі о 9.30... Якщо Віктору знадобилося на дорогу до проспекту 40-річчя Жовтня хвилин 35—40, а о 9.10 він був на місці (є свідчення іншої людини), то, зрозуміло, він аж ніяк не міг бути у валютному кіоску Наталі о 9.00—9.30.

Зі слів Віктора, а також свідків, того дня він був вдягнений у піджак, светр, футболку під горло та натільну футболку з лійкоподібною горловиною. Саме в такому вигляді (ясна річ, перевдягнутися він не мав часу) о 9.10 його побачила колега. Як слушно зауважила адвокат, коли скоюють таке вбивство, то бризки крові мають потрапити на одяг і взуття. Коли ввечері у квартирі Віктора робили обшук, «ранкові» речі були вдома, і ніхто не говорив про наявність на них кривавих плям. Краплі Наталчиної крові експерти знайшли значно пізніше (вже коли Віктор був під вартою) і чомусь — з вивороту натільної футболки.

У судовому засіданні слідчий прокуратури пояснював, що натільна футболка направлялася на доекспертну перевірку — на предмет виявлення на ній крові. Слідчий одержав відповідь, що крові на ній не виявлено. Закономірно, адвокат спитала: чому доекспертна перевірка зробила висновок про відсутність крові, а експериза, проведена пізніше, — про наявність крові?.. Саме з цих причин захисник зауважувала на порушенні кримінально-процесуальних норм при вилученні та подальшому проходженні речових доказів у кримінальній справі. Також наголошувала на тому, що кров, узята з трупа Наталі, не була належним чином опечатана, про що у висновках експертів є записи.

Із вироку:

«По речових доказах у справі, які ВИПАДКОВО (виділено автором. — *Ред.*) були знищені секретарем по кримінальних справах разом з іншими речовими доказами, які підлягали знищенню по інших кримінальних справах, до закінчення розгляду справи, суд не може прийняти рішення, оскільки їх В НАТУРІ (виділено автором. — *Ред.*) вже не існує і вони фактично вже знищені, а тому необхідно їх вважати як знищені».

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

На процесі фактаж часом не стикувався й у дрібницях. Приміром, у протоколі сказано, що Віктор вийшов від Наталі подзвонити. Однак навіщо йому було це робити, коли в нього був мобільний телефон?..

У суді Віктор розповів, як під час допиту йому радили: щоб не отримати великий строк і щоб його дружину з дитиною не вигнали з квартири, треба давати свідчення, що Наталю він убив у стані афекту (сильного душевного хвилювання). А щоб пояснити, чому він хвилювався, порадили розповісти легенду про свої з нею інтимні стосунки.

Запропонувавши залу ще чимало ребусів, які викреслилися в результаті попереднього слідства, адвокат, урешті-решт, попросила суд виправдати її підзахисного, оскільки він не скоював вбивство (бо для цього не мав причин), а також не крав грошей.

Епілог

Істина — хитра лисиця. Вона ховається між рядками і репутаціями. Саме вона, набавившись із родом людським, врешті-решт, допомагає творити вищий суд.

У справі, що її закрито на землі, та, можливо, не закрито за мірками найвищого порядку, зависають кілька «?».

■ Чому Наталя викликала Віктора до себе на роботу, а потім з'ясувалося, що комп'ютер лагодити не треба?

■ Чи не дивно, що кілька колишніх працівниць фірми «Х» перейшли на роботу у валютну фірму, зареєстровану на дружину Віктора, де він був адміністратором? До слова, Наталя теж часто скаржилася знайомим на невиплату зарплати і збиралася йти «на іншу роботу в кіоску обміну валют»...

■ Чому не знайшлося жодного свідка, який знав би про інтимні стосунки Віктора і потерпілої? Тим паче, що, за матеріалами слідства, у Наталі був постійний співмешканець — А. І вона, маючи двох дітей, не гуляла...

■ Чому, за свідченням матері, напередодні вбивства Наталя не хотіла йти на роботу?

■ Чому Віктор, якого, нібито, так просто вивести з себе, протягом дня вбивства поводився спокійно і незворушно, як танк? І якщо він не був у стані афекту, то чому викинув гроші, які щойно вкрав?

«Мене змусили взяти провину на себе, — сказав в останньому слові Віктор, — я нікого не вбивав і сподіваюсь на справедливий суд.»

Дружина засудженого жила, як уві сні, впродовж найстрашнішого року свого життя і, здається, подумки готувалася до дедалі тяжчих років.

«Дочку закатували та ще й облили брудом», — розгублено промовила Наталчина мама, згорьована, виснажена безкінечними судами. І додала дві місткі фрази: «Гроші нині — все... А правду знає лише та, яка на тому світі».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

***P. S.** Засуджений оскаржує вирок в апеляційному суді столиці.*

Проблема

У школі немає ні підручників, ні комп'ютерів

Наша школа дуже потребує допомоги. Річ у тім, що у нас катастрафічно бракує підручників. З деяких предметів на клас припадає лише по п'ять книжок. А з деяких — узагалі жодної. Про довідкові видання, поновлення фондів художньої літератури годі й казати.

Для старших класів обов'язковим предметом стала інформатика. А в школі досі немає ні комп'ютера, ні принтера, ні ксерокса. Про яке світле майбутнє можемо мріяти?

Валентина ОВЧАРЕНКО, бібліотекар школи № 17.

Новомосковськ Дніпропетровської області.

Фото з конверта

Рушійна сила

Фото Михайла СВІТЛИЧНОГО.

Старобільськ Луганської області.

Несумісність

За листом читача

Парадоксальна ситуація склалася в стосунках між житлово-експлуатаційним управлінням № 204 в Київському районі Одеси та мешканцями будинку № 10 на проспекті маршала Жукова. Точніше, одного з його під'їздів, де з другого по дев'ятий поверх мешкають 32 сім'ї, переважно ветеранів-авіаторів. А перший поверх зайняло згадуване управління майже чверть віку тому, відколи будинок було введено до експлуатації. В ЖЕУ стверджують: так було передбачено проектом — перший поверх під'їзду відвести під їх контору. А мешканці будинку заперечують: для ЖЕУ передбачався інший вхід, не через їхній під'їзд, це під час будівництва проект «спростили».

У Держбуді України чітко й недвозначно роз'яснили: хоча таке сусідство (житло й контора) допустиме, та лише за умови окремого входу для останньої. Є будівельні норми і правила «Житлові будинки» (що визнано Житловим кодексом України як правомірні), де теж зазначено: приміщення громадського призначення можуть розміщуватися в житлових будинках на першому, другому й цокольному поверхах, однак вони повинні мати окремий вхід і евакуаційний вихід, ізольовані від житлової частини будинку.

Отакі норми і правила. Хто їх там порушив ще під час спорудження будинку, тепер з'ясовувати марно. Важливе інше — до сьогодні мешканці під'їзду домагаються усунення порушень, а від них відмахуються, мов від надокучливих мух. Коли пішли делегацією до колишнього голови колишньої Київської райради Володимира Романюка, він перший, здалося, вникнув у суть справи й пообіцяв сприяння в усуненні неправомірного використання під'їзду конторою ЖЕУ. Однак невдовзі райради в Одесі скасували, їм на зміну прийшли райдержадміністрації, а В. Романюк перейшов на іншу роботу. Мусили неспокійні авіатори та члени їхніх сімей усе розпочинати за новим колом. Писали, ходили до райдержадміністрації, міськвиконкому, зверталися по допомогу до депутатів різних рівнів. Усіх задовольняли, однак, відповіді з самого ЖЕУ.

Ось одна з недавніх, підписаних, правда, не нинішнім, а вже колишнім начальником ЖЕУ Олександром Зеляком (на яку, проте, як на цілком аргументовану, послалася нинішній начальник Ганна Сеньків): «Вхід до ЖЕУ-204 виконано згідно з проектом будинку. Перенесення входу через «червоний куток» веде до фактичного зменшення його площі приблизно вдвічі, і можливості зробити це у ЖЕУ-204 немає. Враховуючи чисельність працівників (165 чоловік) і щоденні «планірки», втрата вищевказаної площі може негативно позначитися на роботі ЖЕУ. Мешканцям запропоновано встановити броньовані двері на сходовій клітці, що веде на другий поверх, з можливістю спускатися на ліфті на 1-й поверх, а підніматися — з 2-го поверху».

Зрозуміли? Порушення допустили не мешканці будинку, а їм пропонують «скинутися» й поставити броньовані двері за свій рахунок, виправляючи чиїсь промахи. І це при тому, що одні залізні двері — на вході до під'їзду — вони за власні гроші вже поставили. Тільки ось ключі від них тепер мають не лише мешканці під'їзду, а й працівники ЖЕУ. І відчинені ті двері з ранку й до вечора, тобто весь час, доки в приміщеннях ЖЕУ хтось є — від начальника до прибиральниці. А мешканці хочуть, щоб двері було зачинено. Через це, власне, й виникло протистояння.

У листі до редакції Анатолій Новиков, один з мешканців під'їзду №1 (колишній «афганець», колишній пілот-підполковник, а нині — працівник авіаремонтного підприємства) докладно описав усі «принади» сусідства з ЖЕУ, яке воліє тримати вхідні двері більшу частину доби відчиненими. «До ЖЕУ-204 і відділу субсидій, розташованого там же, щодня приходять до 100 чоловік, через що нам доводиться діставатися своїх квартир через товпи відвідувачів. На сходах, площадках поверхів, у ліфті антисанітарія, адже там відвідувачі нерідко палять цигарки, вживають спиртне, кидають різне сміття і навіть, вибачайте, спорожнюються. Під'їзд став притулком для бомжів. Ми не маємо змоги навести там такий порядок, який нас влаштовував би, хоча й робимо для цього немало...»

І справді роблять — у цьому я переконався, піднявшися ліфтом до останнього поверху й потім пішки спустившись униз. Біля люків сміттєпроводу скрізь бачив віннички й лопаточки, аби кожен за собою підбирав розсипане. Сходи чисто підметено. Стіни — свіжофарбовані. На підвіконнях уздрів навіть вазони з квітами. Антисанітарії, чесно кажучи, не побачив. Сказав про це одному, другому випадково зустрінутому мешканцеві під'їзду, оскільки самого автора листа вдома не застав — він був на роботі. Люди роз'яснили: дбаємо про порядок.

Працівники ЖЕУ, само собою, все спростовують, розповідають, що й самі нарівні з мешканцями квартир про чистоту у під'їзді дбають. Важко у те було повірити, уздрівши хоча б лиш таке: просто під вікнами ЖЕУ стоїть накопичувач сміттєпроводу — він без дверей, і можна побачити пацюків й бродячих собак, які шукають там їстівне, про «аромати», що звідти линуть, годі й говорити...

Мешканці під'їзду, отож, цілком резонно вимагають, щоб сусіди обладнали інший вхід до своєї контори. Та, може, ЖЕУ справді зазнає значної втрати займаної площі й позбудеться змоги не тільки збори колективу, а й щоденні «планірки» проводити? Мешканці під'їзду підказують варіант: не обов'язково робити вхід до ЖЕУ через «червоний куток». На тому самому боці будинку, звернутому до скверика перед трамвайною лінією та проїжджою вулицею, є й другий балкончик, двері з якого ведуть у одну з малих кімнат ЖЕУ — вхід можна було б зробити там. А оту кімнатку, до речі, обладнати для відвідувачів, щоб не підпирали вони стіни в коридорах ЖЕУ та не снували, як оце нині, східцями житлової частини будинку...

Пропозиція доволі слушна. Тільки ось чи є в Київському районі, в Одесі люди при владі, які б, прислухавшись до законних вимог, її здійснили? Чи, може, сподіватися вже на тих, хто прийде після виборів?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Напишу вам і я

І досі вірю

Я інвалід II групи. Ось уже 19 років стою у черзі на встановлення телефону. Куди тільки я звертався — скрізь відмовляли. Кажуть, спочатку треба обслужити тих, хто мешкає в Донецьку. Та невже решта — не люди?

Пройшов війну, гадав, коли виграємо битву, почнеться справжнє життя. А тепер замислююсь: де та нагорода за рани і біль? Розумію, що важко всім, але ж має прийти час, коли й на нашій вулиці буде свято. Я й досі в це вірю.

Єгор П'ЯНИЦЯ.

Горлівка

У нагороду — два інфаркти

Мій син помер у 34 роки. Тяжка хвороба і безгрошів'я «допомогли» йому в цьому. Нині мої скромні доходи ідуть на лікування дружини. Прикро, адже я більш як 30 років пропрацював на шахті «Донецька», одержав звання почесного шахтаря. І за все мені в нагороду — два інфаркти.

В'ячеслав БЕСТАНКІН.

Торез Донецької області.

Женя мріє стати лікарем

Так тяжко просити, але життя нашої дочки залежить від вашої чуйності та доброти. Лікарі стверджують, що Женя не безнадійна, але потрібне тривале (близько шести місяців) і дуже дороге лікування. Лише антибіотик коштує 60 гривень за ампулу. А їх треба шість на добу протягом 21 дня. Продали все, що могли, та грошей не вистачає. А Женя ще така молоденька. Хоче стати лікарем і рятувати людей. Ми наперед вдячні за будь-яку суму. Будьте щасливі і здорові!

Гроші можна перерахувати у філіал Дніпропетровського КБ «Приватбанк». Полтава МФО 331401, код ОКПО 21050723, р/р 2620079120099. Матеріальна допомога Кукобі Наталії Іванівні на лікування Євгенії Олександрівни.

Наталія КУКОБА.

Дніпропетровськ.

Домом синові стала лікарня

Ми з чоловіком виховуємо двох дітей: тринадцятирічну дочку і семирічного сина. Коли народився Сергійко, нашій радості не було меж. Але діагноз лікарів —хондродистрофія — приголомшив нас.

У перші два роки життя сина нашим домом була лікарня. Лікарі попереджали, що до трьох років Сергійко може не дожити. Хвалити Бога, найстрашніше вже позаду. Та попереду — лікування, на яке в нас немає грошей. Фахівці в Росії можуть допомогти, але операція нам не по кишені.

Упевнені, є ще люди, для яких не чуже горе інших. І дуже сподіваємося на їхню допомогу.

Ірина ПАЛЛАЙ.

Гола Пристань Херсонської області.

***P. S.* Координати автора в редакції (тел. 441-84-38).**

Хочу почути гордість у словах

Нещодавно зустрів товариша, якого не бачив 55 років. За сталінським планом «переселення націй» його родину було виселено до Польщі. І ось він приїхав з онуком, щоб подивитися на місто, вклонитися могилам рідних.

Я одразу звернувся до малого зі стандартними запитаннями «як звати», «чи ходить до школи». І треба було чути, з якою гордістю хлопець відповів, що він поляк.

У серці защеміло. Мені дуже хотілося б почути від нашої молоді такі слова: «Я — українець». І щоб вони звучали так само гордо, як сказав восьмирічний онук мого товариша.

Мар'ян ГУПАЛОВСЬКИЙ.

Золочів Львівської області.

■ ***Фотожест***

Боротьба зі стресом.

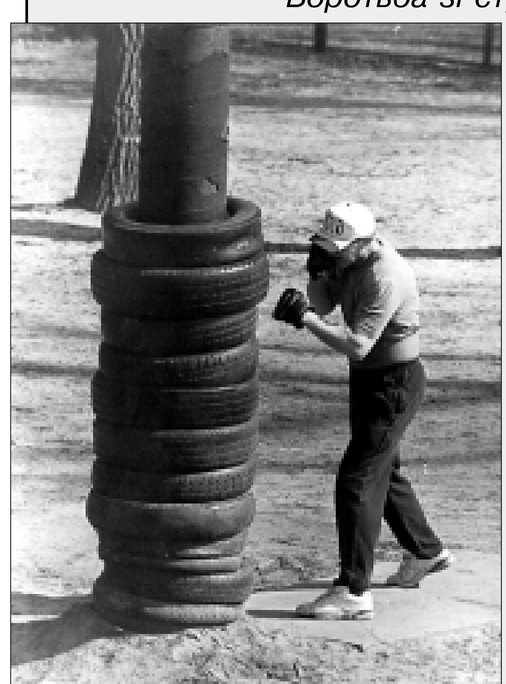

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Читаймо «Голос» разом

Ніколи не розлучався з улюбленою газетою

Анатолій ТИМОШЕЙКО, голова Радивилівської районної ради Рівненської області

— Я постійний читач і автор «Голосу України». Передплачую його з першого дня виходу в світ, ніколи не розлучався з улюбленою газетою. За ці роки мав змогу пересвідчитися у професіоналізмі й порядності журналістів газети, які завжди прагнуть не лише бути в центрі подій, а й об'єктивно донести їх до своїх читачів. Видання в наші дні примножує свій внесок у процеси державотворення, працює на консолідацію суспільства, прискорення економічних і соціальних реформ і має заслужену повагу в усіх читачів нашого району. «Голос України» — це наша газета, вона є на столі в кожного сільського та міського голови, в усіх керівників підприємств, організацій, установ району.

Символ демократії руйнується

У Києві в Українському домі відкрилася виставка «Парфенон та Західний фриз. Реставрація та збереження», яку представив Грецький фонд культури. На ній експонується точна копія Західного фриза з афінського Парфенону. Цю копію створено зі штучного мармуру, виготовленого з матриць початку XIX століття.

Парфенон відомий не лише як шедевр класичної архітектури Давньої Греції, а й як пам'ятка світового значення. Західний фриз, який експонується в Києві, було створено у V столітті до нашої ери після перемоги греків над персами. Як сказав на відкритті професор та куратор виставки Георгіс Панетсос, фриз був покликаний втілити ідею могутності Афін та грецького народу. Тому на всіх 16 частинах зображено лише людей з конями. Ніяких богів! У давні часи всі скульптури на фризі були пофарбовані, а коні мали золоту збрую. На восьмій плиті скульптор фриза Фідій зобразив самого себе. До речі, саме ця плита є центральною.

І фриз, та й сам Парфенон зазнали руйнівних змін. У 1687 році до нашої ери під час облоги Афін венеціанці знищили його центральну частину, у 267-му енрулі підпалили святилище та завалили дах, а вже 1802 року нашої доби лорд Елгін варварськи зняв більшість скульптурних прикрас, після цього ще й турки розломили частину стін. До історичних руйнувань додалися екологічні: кислотні дощі, які випадають дедалі частіше, окислюють мармур, тому світовий символ демократії поступово нищиться. Та й туристи, які вважають, що мають цілком демократичне право залишити собі на пам'ять про відвідання Парфенону мармурового камінчика, довершують руйнацію. Це змусило вчених піти на аж ніяк не демократичний крок: демонтувати більшість фризів та помістити їх до музеїв, а туристів пускати до Парфенону лише по певних доріжках, де їм нічого істотного поцупити не вдасться.

Тетяна ПАСОВА.

На фото: творець Західного фриза та скульптор Парфенону Фідій зобразив себе саме на цій плиті.

«Вдасться створити правоцентристську, здорову, працюючу коаліцію»

(Початок на 1-й стор.).

Присутність великої кількості міжнародних спостерігачів і їхні висновки, на думку Голови ВР, засвідчили, що «вибори можна вважати демократичними, максимально прозорими. Хоча в суто організаційному та технічному плані було допущено багато помилок». Кажучи про розклад сил у наступному парламенті, Іван Плющ висловив упевненість, що в ньому буде створено правоцентристську коаліцію: «Три сили створять таку коаліцію («Наша Україна», «ЗаЄДУ» та СДПУ(о)), а ще три будуть в опозиції». Коментуючи цю тезу в розмові з журналістами, Іван Плющ зазначив: «Ці два блоки («Наша Україна» і «ЗаЄДУ») можуть утворити парламентську коаліцію і сформувати парламентську більшість». І додав: «Буде гріх, якщо ці два блоки не порозуміються між собою».

На переконання Івана Плюща, «є всі підстави говорити, що Київ продемонстрував прогнозованість, стабільність та велике бажання інтегруватися в європейську й світову спільноту». За таких умов продовження моніторингу українських процесів з боку міжнародних організацій — таких як Євросоюз, ПАРЄ та ОБСЄ, на думку Івана Плюща, певною мірою ображає Україну.

Він наголосив, що вибори пройшли на сприятливому тлі позитивних тенденцій в українській економіці. Втім, суспільство ще не встигло осягнути глибину цих зрушень. Як зазначив Іван Плющ, нам ще належить «виховати в нашого народу почуття господаря, власника, той середній бізнесовий клас», який уже давно з'явився в Південній Кореї і ще не сформувався в Україні.

Кім Чонг-Хо відзначив позитивні тенденції у розвитку політичних та економічних зв'язків між нашими державами. Голова ВР України наголосив, що Київ вельми зацікавлений у розширенні двосторонньої торгівлі з Сеулом і, зокрема, у постачанні українського зерна на корейський ринок.

Іван Плющ закликав залучити корейський капітал до реалізації в Україні спільних проектів у сільському господарстві, а також у туристичній галузі. Пан Кім Чонг-Хо пообіцяв сприяти розгляду цих питань на урядовому рівні.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Чи посміхнеться знову Віктору вікторія?

Завтра в Угорщині відбудуться парламентські вибори. За 386 місць у парламенті ведуть боротьбу більш як 4 тисячі претендентів. Правляча ФІДЕС-Угорська громадянська партія (1998 року забезпечила собі 147 місць) і соціалісти Петера Медьєші продовжують очолювати список найпопулярніших партій.

Думки лідерів ФІГЕС-УГП і представників опозиції в оцінці минулих чотирьох років докорінно різняться. Глава коаліційного уряду Віктор Орбан вважає, що за цей час вдалося зробити чимало для країни: Угорщина вдвічі прискорила темпи економічного зростання, порівняно з країнами ЄС, рівень інфляції знизився до 6,8 відсотка, мінімальна зарплата зросла вдвічі (вона становить близько 180 дол. США). Згідно з планами, до 2006 року розмір середньої зарплати подвоїться. В країні створено 236 тис. робочих місць, і мета уряду — цілковита зайнятість населення.

То чому багато аспектів діяльності молодих демократів продовжують викликати критику? На жаль, стосунки всередині коаліції не були позбавлені конфліктів. До того ж опоненти Орбана вважають, що прем'єр проводив свою політику, використовуючи радикальні заходи. На думку опонентів, уряд не зміг використати в минулі роки можливості кон'юнктури ринку і не здійснив цілу низку реформ. Сьогодні в Угорщині при владі — уряд одного лідера, в руках якого сконцентровано величезну владу, на його рахунку всі успіхи та невдачі правлячого кабінету, заявляють аналітики. Дорікають Орбанові і в прорахунках у зовнішній політиці, стверджуючи, що він намагався перетворити Угорщину на такий собі «центр» розвитку подій у регіоні, внаслідок чого прем'єр дистанціювався від великих держав і порвав зі своїми потенційними союзниками.

Результати останніх соцопитувань свідчать: обидві партії продовжують лідирувати, по черзі випереджаючи одна одну або поступаючись лідерством, і переможця визначать лише вибори.

Яна ОСАДЧА.

Євген Сталін: «...А за Рабиновича заплатиш!»

У Тбіліському окружному суді розглядають незвичайну справу. Онук Йосифа Сталіна, 63-річний мешканець грузинської столиці Євген Джугашвілі намагається довести Феміді, що він... не Рабинович.

У тому, що насправді він не є родичем генералісимуса і привласнив чуже прізвище, його звинувачує лідер міжнародного товариства «Сталініст» Григорій Оніані. Він уже намагався переконати в цьому суд Мтацмінда-Крцаниського району Тбілісі, але даремно. Феміда в позові відмовила і зажадала від Оніані публічних вибачень через пресу. Не зважив тоді суд і на вимоги Євгена Джугашвілі, який прагнув отримати від кривдника компенсацію за моральні збитки в розмірі 50 тис. ларі (майже 25 тис. дол. США).

Відтоді минуло два місяці, й онук вождя всіх народів знову намагається відновити справедливість — щоправда, в суді вищого рівня. Його позов розглядатимуть 8 квітня.

Так, індійське кіно!

Якихось 20 років тому біля кас українських кінотеатрів шикувалися черги із бажаючих подивитися черговий шедевр індійського кіно. Найпристрасніші шанувальники цього яскравого, святкового, музичного видовища могли після перегляду... залишатися ще на один сеанс. Усе це в минулому. Проте ностальгія за індійським кіно зосталась, як і зосталися його прихильники. Знаючи це, фонд «Далекий Схід» і Посольство Індії в Україні вирішили зробити киянам і гостям столиці подарунок — Дні індійського кіно. Свято кіно приурочено до 10-річчя встановлення дипвідносин між Індією та Україною.

У понеділок у Будинку кіно відбудеться урочисте відкриття, а розпочнуться вони з показу фільму «Патріот», в основу сюжету якого покладено події, пов'язані з конфліктом між Індією і Пакистаном. Тим часом програму складено так, щоб задовольнити будь-який смак. Серед представлених фільмів є й порівняно нові — «Раб», «Так, босе!», і дивовижна класика, приміром, «Бродяга» з Раджом Капуром.

У середньому на рік Індія випускає 800—900 фільмів (для порівняння: США — 600—700, у Росії — до 50, а в Україні знімають ледве два-три), а їх глядацьке відвідування в кінотеатрах становить 3—4 мільярди. Бум кіновиробництва пояснюється різким збільшенням у нього інвестицій. Обсяг фінансування кіновиробництва зросте на 70 відсотків, а продаж за кордон — на 120. Цікаво, що індійські кіностудії планують збільшити свої доходи вдвічі, порівняно з попередніми п'ятьма роками виробництва. Передбачається, що загальний дохід від продажу кінокевитків у 2006 році становитиме 2 млрд. 64 млн. дол., тоді як у 2000 році — 1 млрд. 67 млн. Уряд країни також має намір підтримати модернізацію майже 9 тисяч кінотеатрів Індії шляхом зниження податку на показ.

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку АП: по-індійськи емоційну історію кохання молодих людей за класичною схемою любовного трикутника представлено у фільмі «Так, босе!».

Як три пенсіонери латвійський Сейм добру і розуму навчали

«Я більш ніж задоволений. Нарешті у цій наскрізь корумпованій державі скасовано несправедливу, огидну норму, ухвалену за ініціативи антинародної Народної партії. Хай живе Конституційний суд — єдиний острівець чесності в нашій країні!» — сказав журналістам після оголошення вердикту Феміди латиський пенсіонер Мартиньш Драудиньш.

Подані ним та ще двома пенсіонерами позови до КС було задоволено. Вони стосувалися проведеної урядом прем'єр-міністра Андріса Шкеле через Сейм поправки до закону, згідно з якою пенсіонери, котрі працюють, не могли одержувати пенсію. Уряд стверджував, що, коли не прийняти поправку, бюджет такого навантаження не витримає і пенсійну систему країни буде зруйновано.

У Латвії почалися заворушення. Виставлялися пікети, в перших лавах яких можна було бачити працюючого пенсіонера, депутата Сейму Раймонда Паулса. Збиралися підписи на знак протесту, запахло референдумом.

Сейм поправку пом'якшив, дозволивши пенсіонерам, які працюють, одержувати частину пенсії. Новий уряд обіцяв скасувати обмеження, але втілювати це в життя не поспішав.

Тоді троє «стариків-розбійників» вирішили піти іншим шляхом. Вони подали позови до КС, який віднедавна приймає заяви й від приватних осіб. Високий суд постановив: «Сейм, відмовившися від із самого початку гарантованих народові прав і не оцінивши відповідності оспорюваних норм принципу юридичної довіри (коли громадяни споконвічно передбачають, що держава — на їхньому боці), створив у суспільстві атмосферу нестабільності та страху. Отже, оспорювана норма входить у протиріччя з 1-ю статтею Конституції і підлягає скасуванню».

Як зазначив суд, ані Кабінет міністрів, ані Сейм не провели аналізу наслідків застосування спірної норми.

А щодо твердження про відсутність грошей КС нагадав депутатам, що є й інші засоби скорочення дефіциту пенсійного бюджету. Наприклад, забезпечення активнішого стягнення заборгованостей за обов'язковими внесками, перегляд підходів до надання податкових пільг, а також скорочення адміністративних витрат.

Урок одержали не лише депутати, а й їхні виборці. Виходить, можна й правовими методами відстоювати власні права. До речі, КС Латвії вже тричі виступав на підтримку малоімущих.

Володимир СТРОЙ.

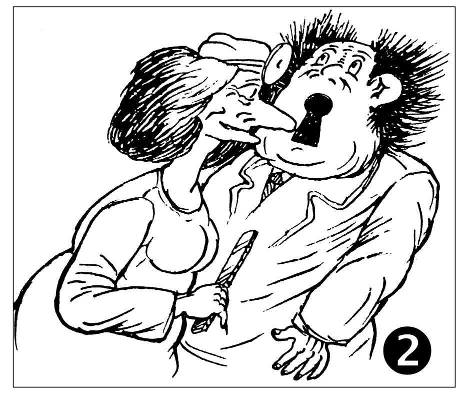
Рига.

Карикатурист продовжує тему

Якщо у нас є свобода слова, то чому я не можу запитати — чому її нема!?

Фото Ігоря АЛЬПЕРТА.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

7 мішків гречаної вовни

Теорія права

Кожний громадянин Бананового Маразмадору має не одну сотню прав. У кожної посадової особи цієї республіки є одне малюсіньке-премалюсіньке право — послати цього громадянина з усіма його правами куди подалі!

Ошуканка

Секретарку губернатора Нью-Кози Ванессу Товстогубову звільнено від займаної посади. Ця підступна жінка протягом декількох років зухвало обманювала і свого шефа, і декотрих інших відповідальних працівників держадміністрації. Як з'ясувалося, груди ж бо в неї — силіконові!

Абсолютна законність

У Банановому Маразмадорі все завжди робиться за законом — законом джунглів!

Народ не помиляється

У Кизяківській облдержадміністрації працює стільки свиней, що в народі її вже нарекли свинокомплексом.

Настанова

Куй, жінко, мужчину — коваля твого щастя!

Проголосовано

У Банановому Маразмадорі відбулася сходка губернаторів, на якій дебатувалося одне питання: чи можна вважати губернаторів священними коровами? Позаяк народ Бананового Маразмадору священних корів не дуже й пошановує, то більшість із присутніх проголосували за те, щоб вважати губернаторів священними баранами.

Оголошення

Винуватців нема. Всі пішли отримувати ордени.

Реклама

Суперунікальний, найефективніший засіб для схуднення від торгової марки «Пустобрьохов ЛТД». Ви не встигнете й оком блимнути, як ваші гаманці схуднуть до невпізнанності!

Попередження

Деспоти, мафіозі та циркачі, ваша демократія в небезпеці!

Кримінальна новина

Успішну операцію із затримання кримінального авторитета на прізвисько Губернатор провели правоохоронні органи Бананового Маразмадору. На той час, поки Губернатора не викуплять, ситуацію в провінції контролюватиме угруповання Лампасника.

Вам, абітурієнти!

Кизяківська Академія Управлінців готує кваліфікованих лежнів. Працевлаштування на високих державних посадах гарантовано.

Без дурнів

У Банановому Маразмадорі дурнів нема. Принаймні кожний громадянин цієї республіки вже отримав науковий ступінь: від академіка до академіка в натурі.

Кримінал

У під'їзді власного будинку застрелили незалежного журналіста О. Зинульченка, відомого своїми викривальними статтями проти найвищих посадових осіб держави. Правоохоронці розглядають лише одну версію вбивства — надзвичайна спека, котра стоїть нині на Мадагаскарі.

Олександр ПЕРЛЮК.

Пародія

Класичний мотив

Антонич був хрущем
і жив колись на вишнях.
На вишнях тих,
що їх оспівував Шевченко.

Богдан—Ігор Антонич.

А нині сидимо ми, грішні,
Вже не співаєм.
Вишня — лишня.
Село без гарних вишняків,
Немов колгоспник без штанів.
Нема антоничів, а є погоничі;
Хрущови є, нема хрущів,
Шевченки є — нема Тараса,
Нема народу — є біомаса.
... І люди, мов хрущі, гудуть,
А олігархи їх ведуть!

Володимир СЕМЕНО.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Полтава.

Тези й антитези

■ Життя — це рух, а в нас їх аж три!..

■ Оборона країни має бути міцнішою за будь-яку дружбу.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

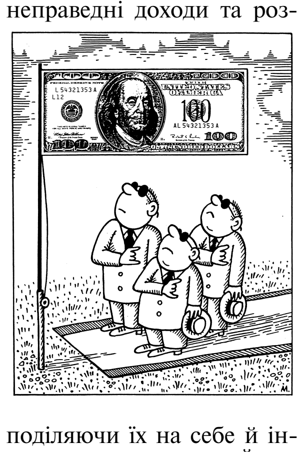
Смертельна таємниця

Дульчинського взяли тихо й непомітно. Власне, він так і не второпав, у чиї конкретно руки потрапив так блискавично і несподівано. Але з перших допитів стало зрозуміло, що структура ця страшенно втаємничена і що вона, найпевніше, державна, хоча після перших тортур у голові Дульчинського засіла неймовірна підозра, що його полонила якась наддержавна структура (мафіозна, масонська чи ще бодай знати яка?..).

Спочатку Дульчинський легко зізнавався у своїх корупційних діяннях, адже ніхто й ніде особливо і не приховував несамовите здирництво, що супроводжує скромну роботу державного службовця. Єдине, що пекельно мучило в'язня, то це те, чому саме він і з чиєї такої милості потрапив у жахливу халепу?.. Та відповіді не було, і тривога Дульчинського посилилася, коли запитання на допитах перейшли до якоїсь чудернацької та, по суті, дурисвітської моральної площини. Але по-справжньому наш держслужбовець перелякався тільки тоді, коли клятий кат забажав дізнатися головну смертельну таємницю — на кого він, Дульчинський, працює і на кого працювати мусить?!..

Перша частина таємниці власне таємницею не була, а скоріше стосувалася правил пристойної поведінки: у порядному товаристві негоже відкритим текстом хизуватися своїми хабарями. Друга обпікала звірячим пекельним полум'ям, адже щиросерде зізнання могло круто змінити усе подальше життя...

— Кажи, падлюго, на кого мусиш працювати! — люто кричав садюга-слідчий, виламуючи пальці, які ще буквально лічені дні тому ніжно торкалися зелених купюр, рахуючи неправедні доходи та роз-

поділяючи їх на себе й інших шанованих людей.

— Кажи! — але біль перетнув межу людського терпіння, і Дульчинський, непритомніючи, прохрипів те, про що не мав права подумки зізнаватися навіть перед самим собою:

— На інтереси власного народу, заради нього і нічого іншого! — сказав і провалився у чорний липкий, смаку крові, морок...

Коли Дульчинського вкинули до камери, він згадав, що після страшного зізнання його примусили кров'ю написати заяву про каяття і клятву на смерть чесно служити народові до крихти, до останньої копієчки...

Під нарами Дульчинський про всяк випадок заздалегідь приліпив жуйкою лезової гостроти заточений п'ятак. Тепер цей прикрий випадок трапився, немов впав на його нещасну голову, затуливши собою весь світ широкий, вольний, новий. Після клятви на крові перспектива жити на саму зарплату перекреслювала будь-який сенс подальшого життя. Дульчинський в гарячці рішуче притиснув до пульсуючої на зап'ясті жили нагострену монету і ... прокинувся. Десь тихо муркотіла лагідна вранішня музика. Якось буденно, прозаїчно прошурхотіла вода каналізаційною трубою, а таймер-будильник від знаменитої фірми «Соні» м'яко дивився на нього своїми лагідними японськими «очима». А це означало, що світ, як завше, існував, світ — торжествував і разом з ним торжествувала й душа Дульчинського, адже таємниця страшна, смертельна залишилася нерозголошеною. Чоловік енергійно, прудко, немов хижак з котячого роду, звівся на ноги й замилувався своїми викоханими пальцями на красивих мужніх руках. Після страхіття пережитого сну пальці ті благали, жадали будь-якої, навіть простої роботи, але найбільше за все пальці ті воліли — рахувати!..

Юрій БОЛЬШАК.
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Дошка пошани

Кого ховали за процедурою?

Михайло Рябець, голова ЦВК:

— Коли ви прочитаєте статтю №34 закону про вибори народних депутатів про те, як підбиваються підсумки голосування, то слава Богу, що ми хоч так одержуємо дані. Адже за процедурою один з членів виборчкому зачитує вголос кожен бюлетень, як Біблію, а всі інші дивляться на нього.

ВІД ЧЕРГОВОГО:

— Як на цвинтарі передвиборних ілюзій: адже точно так Біблію читають на похороні!

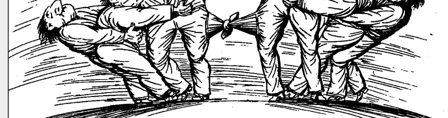
Гроші липнуть до центристів

Віктор Янукович, голова Донецької облдержадміністрації:

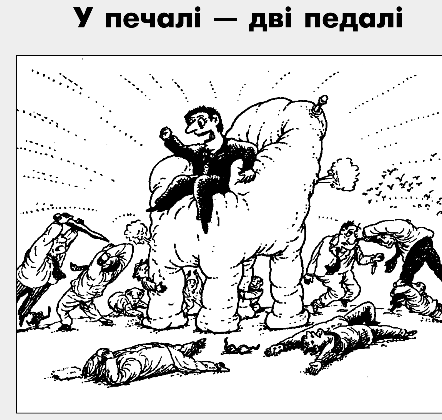
— Гроші заробляються на сході України, а ділять їх представники західних регіонів...

ВІД ЧЕРГОВОГО:

— Але осідають вони чомусь у центрі...

У печалі — дві педалі

— Чув? Нардепи від «зелених» від'їжджали від Верховної Ради на велосипедах!..

— А хіба вони разом із мандатами втратили й мерседеси?!.

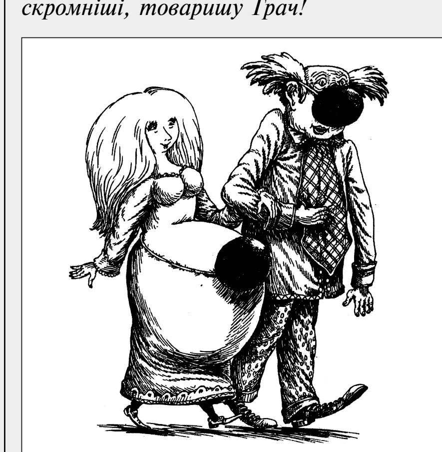
Гарант гарного настрою

Леонід Грач, кримський спікер:

— У даному випадку доля склалася так, що гарантом суспільно-політичних настроїв, спокою та миру в Криму виступає Грач Леонід Іванович.

ВІД ЧЕРГОВОГО:

— У даному випадку доля склалася так, що в нашій країні про себе у третій особі говорить лише Перша особа. Будьте скромніші, товаришу Грач!

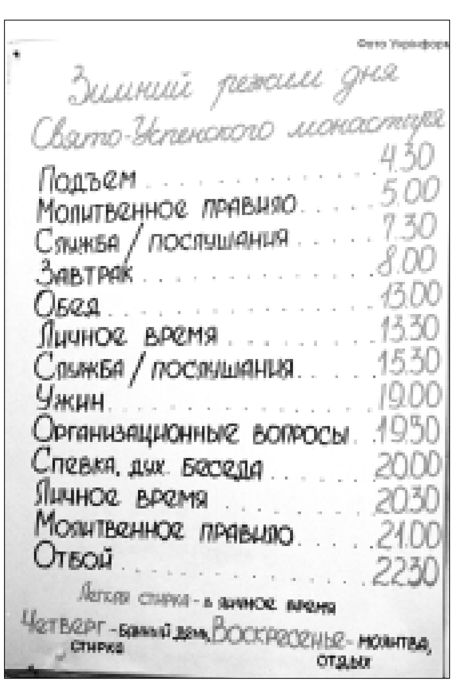
Черговий «по дошці» Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Що ти бідніший, то менший твій борг перед Батьківщиною

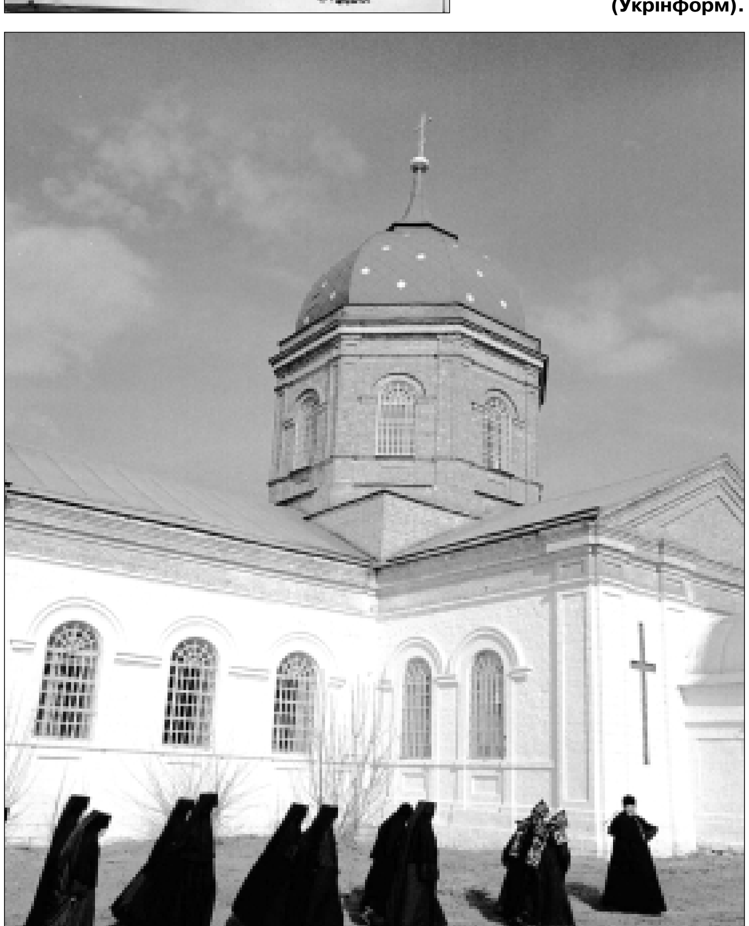
У піст молитви стають особливо щирими

В Успенському жіночому монастирі Української православної церкви Московського патріархату, що в селі Приморському недалеко від Запоріжжя, для черниць і послушниць — радісний період. За їхніми словами, у піст молитва стає благоговійною і особливо щирою. Та, крім цього, є ще й багато господарських клопотів, адже пожильці монастиря самі забезпечують себе всім необхідним: готують їжу, шиють тощо.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Спорт

■ Плавання

Жодного дня без медалі. Золотої!

У Москві триває чемпіонат світу на «короткій» воді. Українець Олег Лисогор виграв другу для нашої збірної золоту нагороду на дистанції 100 м брасом. І результат показав найкращий в історії чемпіонатів — 58,33.

■ Футбол

Розгром у Дортмунді

Кубок УЄФА. 1/2 фіналу. Перші матчі.

***«Боруссія» (Німеччина, Дортмунд) — «Мілан» (Італія). 4:0.* Дортмунд. «Вестфаленштадіон». 52 000 глядачів. *Голи:* Аморозо, 8, з пенальті, 34, 39, Гайнриг, 62.**

Це був справжній розгром міланців. Їхній гравець Каха Каладзе сказав, що цей матч його клубу — найгірший у сезоні. Він висловив жаль, що поки що відсутній головний «козир» команди — Андрій Шевченко. Але також зазначив, що не все ще втрачено(?).

***«Інтер» (Італія) — «Фейєноорд» (Нідерланди). 0:1.* Стадіон «Джузеппе Мецца». *Гол:* Кордоба, 50, у власні ворота.**

Зазнав невдачі ще один міланський клуб — «Інтер». Не допоміг йому й Роналдо, який вийшов на заміну у другому таймі. А от «Фейєноорд» дуже старається вийти до фіналу, який відбудеться в його рідному місті Роттердамі.

Скала образився

Кубок України. 1/2 фіналу. Перші матчі.

***«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Шахтар» (Донецьк). 2:1.* Шелаєв, 66, 90, з пенальті — Агахова, 89.**

***«Дніпро»:* Медін, Поклонський, Геращенко, Задорожний, Єзерський, Шелаєв, Максим'юк (Зубченко, 46), Полтавець, Ротань (Несін, 46), Косилов, Мороз.**

***«Шахтар»:* Ковалевський, Старостяк, Окоронкво, Ндіайє, Флоря, Зубов, Тимощук, Левандовський (Гай, 63), Бахарєв (Аліуце, 77), Воробей, Агахова.**

***Попереджено:* Полтавця, 25, Ротаня, 28, Бахарєва, 34, Зубова, 45, Косилова, 62, Шелаєва, 79, Поклонського, 83, Окоронкво, 88, Ндіайє, 88, Старостяка, 89.**

***Арбітр* — Василь Мельничук (Сімферополь).**

4 квітня. Дніпропетровськ. Стадіон «Метеор». 24 000 глядачів.

Коли команди виходили на поле, було вже відомо, що колишній тренер гірників, а до останнього часу один із віце-президентів ФК «Шахтар», Віктор Прокопенко у Москві підписав трирічний контракт з місцевим «Динамо».

Тим часом донецькі футболісти у дуже гострій суперечці поступилися «Дніпрові» на останніх секундах поєдинку. Про напруженість свідчать і десять (!) жовтих карток, показаних арбітром.

Цікаво, що 1995 і 1997 років ці команди змагалися у фіналах. І щоразу гору брали донеччани. Цього разу команда Євгена Кучеревського дуже налаштована на реванш.

А от наставник «Шахтаря» Невіо Скала ображений на своїх футболістів за невдалу гру. Так і сказав.

До сивини — у перспективних

***«Металург» (Маріуполь) — «Динамо» (Київ). 1:1.* Алекбе, 18 — Гусін, 90.**

***«Металург»*: Нікітін, Яксманицький, Котов, Ковальов, Алегбе, Коваленко, Зотов, Шищенко, Пономаренко, Закарлюка (Пилипчук, 76), Чечер.**

***«Динамо»:* Рева, Боднар, Головко, Ващук, Федоров, Белькевич, Гусін, Пеєв, Ідахор, Шацьких (Чернат, 58), Серебренников (Лисицький, 58).**

***Попереджено:* Алегбе, Федорова.**

***Арбітр* — Валерій Онуфер (Ужгород).**

4 квітня. Донецьк. Стадіон «Шахтар». 20 000 глядачів.

І Валерій Лобановський, либонь, висловив би багато претензій усім своїм гравцям, якби був присутній у Донецьку. Хоча динамівці й атакували впродовж зустрічі, їх дії відзначалися шаблонністю. Коли не сказати, що були примітивні. Жодних тобі стрімких флангових проходів, жодних обігравань. А тим часом «Динамо» за класом, погодьтеся, значно вище від команди Семена Альтмана. Та, схоже, деякі футболісти чемпіонського клубу до сивини збираються досидіти у перспективних.

Хоча потрібного результату кияни домоглися. На останніх секундах врятувалися від поразки від команди, яка обрала нехитру тактику — будь-що заважати суперникові і чекати на його помилки. Одного разу дочекалися...

На знімку: *Андрій Гусін забиває м'яча у ворота донеччан.*

Фото Веніаміна КАРКУШІ (УНІАН).

Фото з конверта

Стомилися ноги...
Київ.

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Це цікаво

Знаменита парижанка

Ейфелева вежа, побудована 1889 року, носить ім’я автора, Гюстава Александра Ейфеля, який вирішив звести найвищу у світі споруду. На будівництво вежі заввишки 300 метрів пішло 7,5 тонни сталі. На Марсовому полі під час закладення фундаменту було зроблено заглиблення до 5 метрів нижче рівня Сени, у котловани вкладено блоки 10-метрової товщини. У кожний з чотирьох фундаментів для вежевих ніг було вмонтовано гідравлічні преси вантажопідйомністю до 800 тонн. Вони призначені для точного регулювання вертикальності вести, проектна вага якої становила 5000 тонн. Для її збирання потрібно було 12 тисяч складових елементів. Творіння Ейфеля не раз висіло на волосині, башту хотіли демонтувати. Але з появою радіо вона стала опорою антен для радіомовлення, потім телебачення та радарної служби. А прожектори-маяки, прикріплені на її вершині, слугують і сьогодні орієнтиром для авіалайнерів та морських суден.

Народний календар

Квітень-переплітень. Бо переплітає трохи зими, а трохи літа

6 квітня — Захарії і Якова. На Захарії і Якова весна буде ніякова. Якщо ніч тепла — на добру весну, холодна — «не жди коло моря погоди».

7 квітня — Благовіщення. Найбільше весняне свято, Бог у цей день благословляє всі рослини, гріх братися за будь-яку роботу.

8 квітня — Благовісника, Архангела Гавриїла. Архангел Гавриїл вважався володарем блискавок, люди вшановували його, «щоб блискавкою не спалив хати».

9 квітня — Мотрони. Завершується приліт ранніх птахів. Мотря вийшла з хати пташок зустрічати.

Прикмети квітня

Купчасті хмари надвечір не зникають — погіршиться погода, задощить.

Якщо жайвори здебільшого співають уранці — чекай доброго врожаю з раннього посіву, якщо ж під обід — ліпше вродить середній посів.

Зазеленів березовий гай — пересаджуй дерева. «Місячник лісу» — від цвітіння ліщини до появи китиць на черемсі.

Доки не розвилася жовта верба — не висаджуй у грунт будь-якої розсади.

Усміхніться!

Непростий дід

Сидять троє у купе: два хлопці «крутенькі»,
А навпроти, з газетою — дідусь,
вже старенький.
Дід спокійний, наче танк, проглядає пресу,
А молоді напідпитку, язиками плещуть.
Викладають перед дідом всякі інтереси:
Той про супертелевізор та про «мерседеса».
Та яка у нього вілла дуже здоровенна...
Другий — скільки він у місяць «скошує» зелених.
Ну а дід собі мовчить, газету читає,
На новітніх українців зрідка поглядає.
Тут вже хлопці почали про жінок гутарить:
— Я відправив, — один каже, — свою на Канари.
— А моя вже там була, цей рік — на Гаваях, —
Каже другий, та на діда хитро поглядає.
— А ти, діду, чому мовчиш, розкривай картину,
Ти куди свою відправив меншу половину?
Дід відклав убік газету: — Я, синки, звиняюсь,
Але з бабою своєю я ще й сам справляюсь!

Іван СОБКО.

Червона Мотовилівка
Київської області.

Увага, конкурс!

Ми самі з вусами!

Стверджують, що людське волосся росте зі швидкістю 1,27 сантиметра на місяць, і якщо його не стригти, то уявляєте, якої довжини можуть вирости коси в наших жінок чи вуса у чоловіків? До речі, найдовші вуса, вважає Книга рекордів Гіннесса, належать швейцарцю Біргеру Пелласу. За сімнадцять років любовного догляду вони досягли 290 сантиметрів!

Ми вирішили знайти українських вусатих рекордсменів. Отже, в кого з наших чоловіків найдовші вуса? Повідомте нам, будь ласка, а з листом не забудьте надіслати і вашу фотографію з вусами. Раптом саме ви станете володарем найдовших вусів в Україні!

У саду чи на городі

І для чіпсів, і для дерунів

З весною завжди приходять приємні клопоти і турботи. І добре, якщо ви знаєте, який сорт картоплі дає найкращий урожай на вашій ділянці. І все-таки не зайвим буде дізнатися, що для вирощування на різних грунтах України найкраще зарекомендували себе такі сорти: Бородянська рожева, Зов, Луговська, Світанок київський, Поліська рожева, Просвіт. За врожайністю вони не поступаються іноземним сортам і набагато кращі за смаковими якостями. Ці сорти не лише вживають в їжу, вони — прекрасна сировина для переробки на крохмаль і спирт. Для виготовлення чіпсів, крекерів, крупки найкраще підходять Витязь, Зарево, Кобза, Мавка, Либідь, Світанок київський.

Денис ПЕТРІВ.

Астрологічний прогноз

на 8 — 14 квітня 2002 року

Обставини можуть вас підштовхнути до несподіваних дій, намагайтеся не виявляти агресію. Вірогідні розчарування і втрати. Гумор і усмішка виручать в найскрутніших ситуаціях.

ОВЕН. Набриднуть фінансові труднощі й обмеження, ви почнете шукати способи вирішення цієї проблеми. Дійте активно, продумано й оригінально. Отримання прибутку від колективної або громадської діяльності буде проблематичним або вимагатиме зусиль і нестандартного підходу з вашого боку.

ТЕЛЕЦЬ. Якщо на роботі станеться непередбачені зміни, що вимагають вашої безпосередньої участі, постарайтеся прийняти правила, які вам нав’язуватимуть, по-перше, це неминуче, а по-друге, ви тоді опинитеся у виграшній ситуації. Використайте цей тиждень, щоб внести оригінальні й незвичайні зміни в свою професійну діяльність.

БЛИЗНЯТА. Ваші ілюзії розтануть, і ви можете зазнати розчарування, але водночас усвідомите ситуацію, в якій опинилися. Поставтеся до цього оптимістично і — дійте. Цілком можливо, що несподівано постане проблема еміграції.

РАК. Вірогідне розв`язання проблеми інвестицій у свій бізнес або для підприємства, на якому працюєте. Навіть якщо спочатку надії на фінансову допомогу не виправдаються, вона може надійти від інших людей. Для цього ви повинні діяти рішуче і нетрадиційно, найперспективнішим може виявитися нелогічне рішення.

ЛЕВ. Несподівана пропозиція про роботу може захопити вас зненацька. Рішення доведеться приймати швидко, і якщо ви розгубитеся або не наважитеся на зміни, можете втратити свій шанс. Тому краще погоджуйтеся, адже «ні» ви можете сказати й пізніше. Через опір чи незгоду, з якими зіткнетеся, вам доведеться виявити винахідливість і кмітливість.

ДІВА. Вирішувати свої поточні домашні або службові проблеми можете нетрадиційно. Для розв’язання серйозних питань вам знадобиться консультація фахівця. Декому може випасти несподівана нагода вирушити у тривале службове відрядження або на заробітки за кордон.

ТЕРЕЗИ. Причиною несподіваних тривог і хвилювань, можливо, будуть діти або кохана людина. Можуть не виправдатися сподівання на інтимні стосунки. Щоб уникнути розчарування, не налаштовуйтесь на щось конкретне, а ще краще — відкладіть зустріч на сприятливіший час.

СКОРПІОН. Якщо ваш чоловік або дружина зайнялися серйозними домашніми справами, то цілком можливо, що вони зіткнуться з несправностями і поломками, якими краще зайнятися вам, бо маєте шанс їх відремонтувати. І не залишайте надовго дружину чи чоловіка зі своїми батьками, між ними може виникнути конфлікт.

СТРІЛЕЦЬ. Вірогідна депресія через одноманітність і рутину. Тому змініть хоч би щось у повсякденному житті, тоді уникнете смутку. Співпраця з новими людьми несподівано призведе до розширення вашого світогляду, відбудуться цікаві зустрічі та знайомства.

КОЗЕРІГ. На цьому тижні ви можете витратити на жінок і задоволення всі гроші, тому не носіть із собою великі суми. Звичайно, якщо ви закохані, то може, й варто здивувати або зробити незвичайний і дорогий подарунок своїй коханій або коханому.

ВОДОЛІЙ. Ваші несподівані дії будуть не зовсім зрозумілі вашим батькам, що може призвести до сварки з ними. Не треба їм нічого доводити і пояснювати, це лише ускладнить ситуацію. Почуття гумору й любов до них — ось що може допомогти уникнути конфлікту.

РИБИ. Несподівано дізнаєтеся про те, що від вас приховували. Це може призвести до розчарування в людях з вашого близького оточення. Можливо, це буде ваша сестра або сусідка. Якщо захочете висловити все, що думаєте, то вийде дуже різко і грубо, тому, щоб собі не зашкодити, краще слухайте інших. Вам необхідно все почуте обдумати самому.

Кросворд

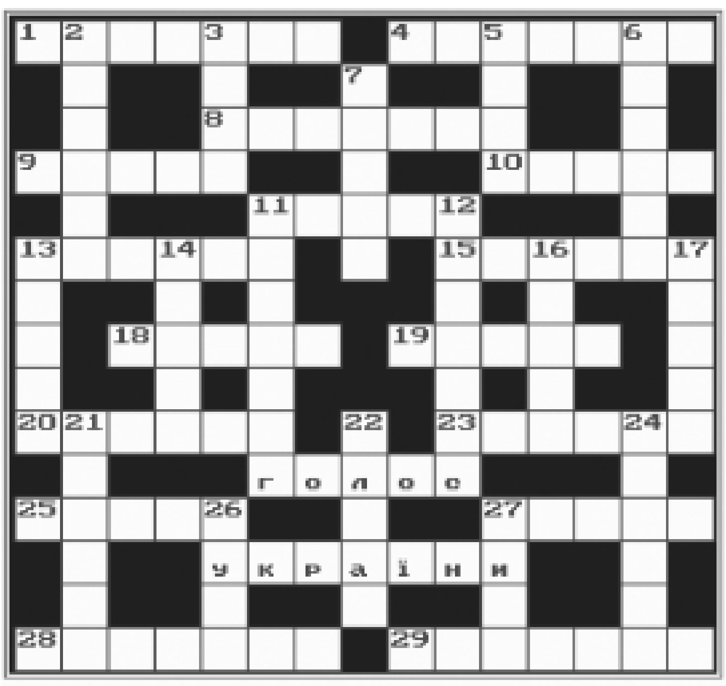
ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

1. Дерев’яна фігура з рухливими руками й ногами для малювання поз людини. 4. Видатний узбецький вчений (9 ст.). 8. Напій, до складу якого входить сік лимона. 9. Муніципальне управління у деяких країнах. 10. Спішна робота на судні за участю всієї команди. 11. Провідна партія, що виконується на одному з інструментів у ансамблі. 13. Японська система самозахисту без зброї. 15. Солодка рідина, яку виділяє тканина квітки. 18. Складова частина організму. 19. Перелітний птах із блискучим строкатим оперенням. 20. Різновид стільця. 23. Ліричний вірш задумливого, сумного характеру. 25. Поміщицьке володіння, маєток на Правобережній Україні. 27. Прозорий шаруватий мінерал. 28. Мідний духовий музичний інструмент. 29. Урочиста сцена в кінці спектаклю або концерту.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

2. Медично-санітарний заклад. 3. Геометричне тіло. 5. Колегіальний орган. 6. Невелика мавпа родини вузьконосих. 7. Рослина родини складноцвітих з міцним запахом. 11. Учитель, наставник. 12. Найяскравіша зоря в сузір’ї Скорпіона. 13. Великий келих. 14. Кущова рослина з колючими гілками. 16. Хустка або шарф, що одягають на шию. 17. Зораний шар грунту. 21. Дорога у прифронтовій смузі. 22. Назва бога в мусульманській релігії. 24. Барвник, темно-синя фарба. 26. Стихійне повстання. 27. Прилад для визначення тонкості млива.

Склав Іван СОБКО.

Відповіді на кросворд від 30 березня

По горизонталі:

1. Кайра. 3. Фланг. 8. Борисфен. 9. Гірлянда. 10. Гюрга. 11. Алюр. 14. Соте. 15. Мареограф. 20. Кварта. 21. Феб. 22. Арарат. 23. Амфора. 25. Інд. 26. Марабу. 27. Космонавт. 29. Гаус. 31. Айва. 32. Відро. 34. Сторінка. 35. Балерина. 36. Атлас. 37. Отара.

По вертикалі:

1. Касир. 2. Ранг. 4. Ліга. 5. «Козачок». 6. Кермо. 7. Адресат. 12. Фата. 13. Лама. 16. Евфемізм. 17. Габардин. 18. Оратор. 19. Галера. 23. Аліготе. 24. Атол. 26. Мова. 28. Орден. 30. Стіна. 31. Афера. 32. Вата. 33. Обіт.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов’язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311065. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
вiддiл реклами — 449-72-53,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України